

www.algak.kz

RESPUBLIKALYQ APTALYQ GAZET

АЙГЕК

Gazet Qazaqstan Jýrnalistika Akademiasynyń "Altyn Jyldyz", Qazaqstan Jýrnalister odaǵynyń Turar RYSQULOV jáne Settar ERYBAEV atyndaǵy sylyqtarynyń, "Altyn júrek" sylyǵynyń iegeri

№44 /sársenbi/ 26 qazan

ЖАҢА ГҮЛЗАР ЕЛ ИГІЛІГІНЕ БЕРІЛДІ

Еліміздің үшінші шаһары тағы бір әсем гүлзармен толықты. Гүлзар — бау-бақша, саябақ, мекеме және тұрғын үй маңын, жол бойын көгалдандыру үшін әсем гүлдер өсірілетін алаң. Мұндай көрсе көз тартарлық жерлер Шымкентте аз емес. Бүгінге дейін қалада бірнеше гүлзар бар еді, енді 11-ші шағын ауданына қарасты гүлзардың құрылысы аяқталып, ел игілігіне берілді.

Нысанның ашылуына қала әкімі М.Әйтемов арнайы барды. Сондай-ақ, мәслихат депутаттары, қоғам белсенділері қатысып, жергілікті тұрғындардың қуаныштарын бөлісті.

Халықты жаңа гүлзардың ашылуымен құттықтаған шаһар басшысы, демалыс аймағын күтіп ұстаудың маңыздылығына тоқталып өтті. Себебі, көздің жауын алатын гүлдер мен жасыл өскіндер көпшіліктің көзайымына айналуы тиіс.

Гүлзардың аумағы 1,600 га қамтиды. Мұнда амфитеатрмен қоса, құрғақ субұрқақ, сыйымдылығы 140 м3 болатын жер асты су сорғысы орнатылды.

Сонымен қоса ересектер мен балаларға арналған демалыс аймағы, шахмат, үстел теннисін ойнауға болатын ойын алаңы, велосипед қойылатын жер, биодәретхана, көше тренажерларының спорт және трансформаторлық қосалқы станциясы, арқан паркі қарастырылды.

Құрылыс ауданы — 87,00 шаршы метр, қатты жабын ауданы — 2302,00 шаршы метр, көгалдандыру ауданы — 7488,00 шаршы метр.

Аталған нысанның құрылысы былтыр маусым айында басталып, белгіленген мерзімінен бұрын пайдалануға берілуде.

Ресми ашылу салтанатынан соң қала әкімі тұрғындармен бірге гүлзарға ағаш екті.

Қараусыз қалғандай күй кешкен жердің әдемі әрі демалыс аймағына айналуы — көптің ризашылығын тудырды. Жергілікті жұртшылық игі іске алғыс білдірді.

Арайлым ӘБСАҒАТ.

Келесі жылдан бастап ерекше күтімді қажет ететін жандар, арнаулы тауарлар мен қатар, қызмет көрсету ұйымдарын да өздері таңдай алады. Бұл туралы ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Тамара Дүйсенова Шымкентке жұмыс сапары барысында мәлімдеді. Министр «Тең қоғам» әлеуметтік қызмет көрсету орталығына барып, ЕҰ өкілдерімен және мүгедектігі бар адамдармен кездесу өткізіп, оларды қызықтырған барлық сұрақтарға жауап берді.

2023 жылы арбаға таңылған жандарға жағымды жаңалық бар. Осыған дейін мүгедектер арбасы ұзақ жылға берілсе, енді оны мезгіліне қарай ауыстыруға болады. Бұл туралы еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Тамара Дүйсенова, Шымкент қаласындағы «Тең қоғам» әлеуметтік қолдау орталығында осы сала қызметкерлері және мүмкіндігі шектеулі жандармен кездесіп, бұған дейін бұндай мүмкіндік болмағанын айтты.

«TEN QOGAM» әлеуметтік қолдау орталығы» мүгедектігі бар азаматтардың қала өміріне белсене араласуына мүмкіндік жасау мақсатында ашылған. Қызмет алушыларға тоқыма материалдарымен жұмыс, кесте тігу, кітап оқу, өн айту, дәрігерлік кеңес алу сынды көмек түрлері көрсетіледі.

Аутизммен ауыратын жандар жыл сайын сырқат екенін дәлелдеу үшін құжат тапсырып сабылса, енді бұл талап алынып тасталмақ. Ең бастысы министр әр отбасыға цифрлық карта жасалу қа-

МИНИСТР «ТЕҢ ҚОҒАМ» ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ЖҰМЫСЫМЕН ТАНЫСТЫ

жеттігін атап өтті.

Сондай-ақ, мүмкіндігі шектеулі жандармен кездесу барысында жұртшылық өкілдері мен ерекше қажеттіліктері бар адамдар жеке көмекшілер көрсететін қызметтердің тарифтеріне, мүгедектік топтарын белгілеуге, жеке оңалту бағдарламаларын орындауға, техникалық құралдар мен оңалту қызметтерін көрсетуге, сондай-ақ инвентаризация қызметте-

ріне қатысты сұрақтар қойды.

Бұдан басқа, мүгедектігі бар адамдарды тұрғын үймен қамтамасыз ету және еңбек инспекцияларын жергілікті атқарушы органдардан ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігіне беру мәселелері көтерілді.

Тамара Дүйсенова барлық қойылған сұрақтарға егжей-тегжейлі жауап берді.

Назгүл О-ЛАСЫН.

ДАРХАН САТЫБАЛДЫ САЙРАМ АУДАНЫНДАҒЫ БАСТАМАЛАРДЫ ОҢ БАҒАЛАДЫ

Жекеменшік мектеп салудан Түркістан облысындағы Сайрам ауданы көш бастап тұр. Ақсукеңт ауылында бүгін 1200 орындық жаңа мектеп ашылды. Бұл — бір ғана Сайрам ауданында жеке кәсіпкерлер тарапынан 7 айда салынған 7-ші мектеп. Бұдан бөлек, Манкент ауылында 600 орындық жаңа мектептің құрылысы жүріп жатыр. Бұл туралы сайрамдықтармен кездескен Түркістан облысының әкімі мәлім етті.

Айқындаған міндеттер мен жоспарларды баяндаған облыс басшысы «Мемлекет басшысы жүктеген жауапкершіліктерді сезініп, барлық бастамаларды лайықты жүзеге асыруға міндеттіміз», деді. Тұрғындар көтерген

ұсыныстардың орындалу барысын баяндады. Олар кезең-кезеңімен шешімін табуда.

— Түркістан облысындағы ең ірі аудандардың бірі Сайрамның әлеуметтік-экономикалық дамуына ерекше көңіл бөлінген. Ауылдарды дамытуға басты басымдық беріледі. Жаңа ғана мен ауданда салынған жаңа мектептің ашылуында болдым. Жекеменшік мектеп салудан Сайрам көш бастап тұр. Бұл — үлгілі іс. Мектеп тапшылығын болдырмау үшін биыл облыста 59 жаңа мектеп салынып жатыр. Мемлекет басшысының арнайы тапсырмасы аясында «Жайлы мектеп» пилоттық ұлттық жобасы аясында жаңа форматтағы 86 мектеп салынады. Онда 60 мың бала білім алатын болады. Бұдан бөлек, Манкент елді мекенінде, Ақсу, Ақбұлақ ауылдарында 3 жаңа 600 орындық мектептердің құрылысы жоспарлануда, — деді облыс басшысы есептік кездесуінде.

Аудандағы «Ақсу-Манкент-Жібек-Жолы» автомобиль жолдарына жалпы құны 1,5 млрд. теңгені құрайтын күрделі жөндеу жұмыс-

тары қолға алынған. Көпқабатты тұрғын үйлердің көріз жүйелері жаңартылады. «Ауыл — Ел бесігі» жобасы аясында биыл Сайрам ауданындағы 7 елді мекенде жалпы құны 1,1 млрд. теңге құрайтын 7 жоба іске асырылуда. Инженерлік инфрақұрылым жүйесін дамыту үшін ауданда 7 бюджеттік инвестициялық жоба жүзеге асырылып жатыр.

Аудан тұрғындарының 220 мыңнан астамы ауыз сумен, ал 80%-ға жуығы табиғи газбен қамтылған. Алты ауылда орталықтандырылған газбен қамту бойынша жалпы құны 5,1 млрд. теңгені құрайтын 4 жоба жоба жүзеге асырылуда.

Аудандық маңызы бар 6 жолды және 2 көпірді күрделі жөндеу жұмыстарына 2,4 млрд. теңге бөлінді. Биыл ауданда мемлекеттік қолдауымен 4 мыңнан астам адам жұмысқа орналасты. Халықтың табысын арттыруға бағытталған жұмыстар ары қарай да жалғасын табады.

Сайрамдықтармен еркін пікір алмасып, өтініштер мен сұрақтарға жауап берген облыс әкімі Дархан Сатыбалды барлық мәселенің заң аясында жүзеге асатынын атап өтті. Тұрғындарды жеке мәселелері бойынша қабылдады.

Сайрам ауданына жұмыс сапары барысында облыс

әкімі жеке кәсіпкер Н.Сулайманов салған 1200 орындық мектептің ашылуына қатысты. Инвестор Сайрамда бір жылда 7 мектеп салған. Тағы алты мектеп құрылысын бастауға дайын. Облыс әкімі Д.Сатыбалды жаңадан ашылған білім ұясымен танысып, мектеп алдына ағаш отырғызды.

Облыс басшысы сүт өнімдерін өндіретін «Ауқан» ЖШС-нің жұмысымен танысты. Кәсіпорында сүт сарысуынан өндірісте қолданатын ұнтақ шығаратын жаңа технология іске қосылды. Бұл — Қазақстанда баламасы жоқ қалдықсыз өндіріс.

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жәрмеңкесімен танысқан облыс әкімі ауданның шаруаларымен жүздесті. Дикандар жылына бірнеше өнім алудың сырымен бөлісіп, мемлекет тарапынан берілетін көмектің артқанына алғыстарын айтты.

Аймақ басшысы сондай-ақ 10 мыңнан астам мал басына арналған мал бордақылайтын ферма мен ет өңдейтін цехта болды. 56 гектар жерде орналасқан өндіріс орны жылына 5 мың тонна ет өндіреді. 1 мың тоннаға жуық ет көрші елдерге экспортталады. Бүгін мұнда Түркиядан арнайы алдырылған жаңа технология іске қосылды.

Жомарт БЕГІМБЕТ.

ҚАРҚЫНДЫ ДАМУЫ БАР ҚАЛА

ҚР Премьер-Министрі Әлихан Смайылов бүгінгі Үкімет отырысында еліміздің соңғы 9 айдағы әлеуметтік-даму қорытындысын жасау барысында Шымкент барлық сала бойынша оң өсімді сақтап, елімізде көш бастап тұрған өңірлер қатарында екенін айтып өтті.

- неркәсіп өнім көлемі 666,4 млрд.теңге жетіп, нақты көлем индексі 106,7 пайызды құрады. Оның ішінде, өңдеу өнеркәсібі — 108,1 пайыз болып отыр.

- Инвестиция көлемі 327,9 млрд.теңге болып, 20 пайызға артты.

Оның ішінде, мемлекеттік бюджеттен 80,3 млрд.теңге, жеке көздерден 247,6 млрд.теңге.

- Құрылыс жұмыстарының

көлемі 131,4 млрд.теңге немесе 139,7 пайызды құрады.

- Пайдалануға берілген тұрғын үй көлемі 507,1 мың шаршы метр немесе 127 пайыз болды.

- Жалпы сауда көлемі 140,1 млрд.теңге болып, нақты көлем индексі 12,9 пайызға артты. Оның ішінде, бөлшек сауда 417,9 млрд.теңге, нақты көлем индексі 111,5 пайыз, көтерме сауда 944,3 млрд. теңге, 113,4 пайыз.

- Жалпы көлік көлемі 224,3 млрд. теңге болып, 107,9 пайызды құрады.

Жолаушылар айналымының нақты көлем индексі өткен жылдың сәйкес кезеңіне 0,8 пайызға, жүк айналымы 3,2 пайызға артты.

- Байланыс қызметі 5 724,9 млн. теңгені немесе 4,6 пайызға артты.

КӨРКЕМ ГИМНАСТИКАДАН РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖАРЫС ӨТТІ

Көркем гимнастикадан еліміздің Үшінші мегаполисінде Қазақстан Республикасының Чемпионаты мен Кубогы өтті. Жарысқа 400-ге жуық спортшы 2 - жас ерекшелік бойынша жекелей түрден көпсайыс түрінен қатысты.

Жас гимнастшыларды Ә.Юсупова атындағы көркем гимнастика мектебі қабылдады. Көркем гимнастика — гимнастикалық және би жаттығуларын орындаудан тұратын ең әсерлі де сымбатты спорт түрлерінің бірі. Бұл спорт түрін ең өдемі деп санауға болады, сондықтан ол спортшыларымен де, көрермендерімен де танымал.

Адамның көзін тартатын қимылдарымен, әсем безендірілген киімдерімен әрбір қатысушы көрермендерді баурап алды. Дегенмен, бәйгеңіз заңдылығына сай жеңімпаздар санаулы болады. Көпсайыстан Қазақстан Республикасының Кубогында спорт шеберлігіне кандидаттар арасында Астаналық гимнастшылар Ерекешова Ақмарал 1-ші орынды және Кушербаева Дария 2-ші иеленсе, Шымкенттік гимнастшы Бақытжанқызы Зере 3-ші орынды иеленді. Ал, спорт шеберлері арасында Астаналық гимнастшылар Бакатова Сабина 1-ші орынды және Байленова Дильназ 3-ші орынды иеленсе, Шымкенттік гимнастшы Парфилова Ми-

лана 2-ші орынға табан тіреді.

Жекелей көпсайыстан Қазақстан Республикасының чемпионатында спорт шеберлігіне кандидаттар арасында:

Құрсау: Ерекешова Ақмарал (Астана) - бірінші орын, Ренскова Камилла (Алматы) - екінші орын, Кушербаева Дария (Астана) үшінші орын.

Доп: Ерекешова Ақмарал (Астана) - бірінші орын, Бақытжанқызы Зере (Шымкент) - екінші орын, Кушербаева Дария (Астана) - үшінші орын.

Булава: Ерекешова Ақмарал (Астана) - бірінші орын, Ренскова Камилла (Алматы) - екінші орын, Бақытжанқызы Зере - үшінші орын.

Лента: Куряченко София (Астана) - бірінші орын, Бақытжанқызы Зере (Шымкент) - екінші орын, Васильева Валерия (Астана) - үшінші орынды иеленді.

Жарысқа Шымкент қаласы әкімінің орынбасары — Исахов Мақсұт Пернебайұлы, Шымкент қаласының дене шынықтыру және спорт басқармасының басшысы — Тұманбаев Бауыржан, ҚР Еңбек сіңірген мәдениет қайраткері — Майра Мұхамедқызы, Қазақстандық гимнастика федерациясының Президенті - Юсупова Алия қатысты.

Жарысқа Халықаралық дәрежедегі төреші — Фотина Елена Вадимовна төрешілік жасады.

ткен жұмада Шымкенттегі “Қажымұқан” атындағы орталық стадионда шаһар басшысы М.Әйтемов және Қазақстан футбол федерациясының президенті Әділет Барменқұлов, футболдан әйелдер командалары арасындағы ҚР чемпионатының жеңімпазы - «Шымкент» командасын құттықтады.

Футбол — халықтың дене тәрбиесі мен денсаулығын нығайтудың ең қолжетімді, танымал және бұқаралық сипаттағы спорт түрлерінің бірі. Дене тәрбиесінің қалыптасуында ойын жетекші орын алады. Футбол - достық, жолдастық, өзара көмек сезімін қалыптастырады; жауапкершілікті сезіну, серіктестер мен бәсекелестерге құрмет, төртіп, белсенділік сияқты құнды адамгершілік қасиеттерді дамытады. Әрбір футболшы өзінің жеке қасиеттерін көрсете алады. Мәселен, дербестік, бастамашылық, шығармашылық. Сонымен бірге ойын жеке ұмтылыстарды ұжым мүддесіне бағындыруды талап етеді.

«Шымкент» әйелдер футбол клубы Республикада ғана емес, әлемдік көшбасшылардың біріне айналып үлгерді.

Қазіргі таңда УЕФА-ның үздік 20 командасының қата-

ФУТБОЛДАН ҚР ЧЕМПИОНАТЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗДАРЫ МАРАПАТТАЛДЫ

рында. Еуропалық футболдың «Барселона», «Бавария», «Лион», «Манчестер Сити» секілді алыптарымен жасыл алаңда теңдей ойнады.

Чемпиондар Лигасында үш мәрте 1/8 финалында ойынын көрсетті. Олар әлемдік аренада Қазақстанның атынан туган қаламыз Шымкентті танытып, 12 мәрте ел кубогында да топ жарды. «Шымкент» командасы кезекті рет Қазақстанның үздігі атанып, Қазақстан чемпионатында 11-ші рет жеңімпаз деп танылып, рекорд орнатты.

Дәл осы кезде, бүгін, Қазақстан премьер лигасында “Ордабасы” Қарағандының “Шахтер” командасын өз алаңында

қабылдап, 1-0 есебімен жеңіске жетті.

Жалпы бұл спорт түрі дене шынықтыру мен спортты насихаттаудың қуатты құралы. Адал жекпе-жек өнері, жоғары орындаушылық шеберлік, дене шынықтыру миллиондаған жанкүйерлердің терең қанағаттануын, ләззатын, қуанышын ғана емес, сонымен қатар кез-келген жасөспірімді футбол алаңдарына, спорт алаңдары мен залдарына өкелетін қызығушылықты тудыратын спорт. Көптеген атақты спортшылар спорттық өмірбаянын футболға деген құштарлықтан бастады.

Жеңімпаздарды шын жүректен құттықтаймыз!

«МЫҢ ЖҮЙРІКТІҢ» ЖҮЙРІКТЕРІ АНЫҚТАЛДЫ

Шымкент қалалық ішкі саясат және жастар істері жөніндегі басқармасы ұйымдастырған «Мың жүйрік» республикалық байқауының жеңімпаздарын марапаттау рәсімі өтті. Онлайн түрде өткен байқауға этнос өкілдерінің мемлекеттік тілді еркін меңгерген балалары қатысты.

Республиканың барлық өңірлерінен 5-12 жас аралығындағы 531 бала өтініш беріп, олар 4 бағыт бойынша бақ сынады. Атап айтқанда байқау «Ертегі әлеміне саяхат», «Тұлғалар тағылымы», «Мен ұнатамын мамандық» және «Туган өлкеге тағзым» тақырыптары бойынша өтті. Қазылар алқасы балалардың жұмыстарын қарап шығып, үздік 10 оқушыны жеңімпаз деп таныған.

— «Мың жүйрік» республикалық байқауын осымен екінші рет ұйымдастырып отырмыз. Бұл байқаудың мақсаты Мемлекет басшысының қазақ тілін ұлттаралық қатынас тілі ретінде ілгерілету жөніндегі тапсырмасымен үндесіп, үйлесіп жатыр. Тілдің маңызын арттырып қана қоймай, оны өскелең ұрпақтың бойына дарытуға әрқайсымыз атсалысуымыз керек. Бұл — ортақ міндетіміз. Бала жастан тілді үйретудің де маңызы жоғары, - деді Шымкент қалалық ішкі саясат және жастар істері жөніндегі басқармасының басшысы Мұратжан Шотанов.

М.Шотанов республиканың әртүрлі өңірлерінен келген байқау жеңімпаздарын марапаттап, оларға арнайы сертификаттар мен бағалы сыйлықтар тапсырды.

Марапаттау рәсімінде қазылар алқасының мүшесі Зәуре Оралбаева мен Шымкент қаласы ҚХА төрағасының орынбасары Икрамжан Хашимжанов сөз сөйлеп, жеңімпаз атанған оқушыларды құттықтады.

БИЗНЕС - ЕЛ ЭКОНОМИКАСЫН ІЛГЕРІЛЕТІН МАҢЫЗДЫ САЛА

Әділетті Қазақстанда әр азаматтың өтініш-тілегі тыңдалады. Оның ішінде кәсіпкерлер мен қаржы ұйымдары арасындағы байланысқа баса назар аударылады. Себебі, шағын және орта бизнесті дамытуда мемлекеттен бүгінде қолдау көп. Мемлекет басшысының өзі ішкі экономиканың қозғаушы күші болып табылатын кәсіпкерлер кезергіге тап болмай өз бизнесін дамытуы керек деп өзінің әрбір халыққа арнаған Жолдауында айтып отыр. Жолдаудағы кәсіпкерлерді қолдау бағыттары туралы «Атамекен» кәсіпкерлік палатасының Шымкент қалалық филиалында өткен дөңгелек үстел жиынында айтылды.

Басқосуда Шымкент қалалық қоғамдық кеңесінің мүшелері М.Сынабаев, Р.Әшетаев, А.Әмір-

тай және жергілікті кәсіпкерлер келді. Кездесуде Жолдау аясындағы кәсіпкерлікке қолдау және дамыту тетіктері сөз болды.

— Қалалық қоғамдық кеңес үкімет пен халықтың арасындағы «алтын көпір» рөлін атқарып жатыр деуге болады. Ой-пікірлеріңіз, талап-шағымдарыңыз болса, бірге талқылайық. Біз жауапты мамандарға жеткізуге тырысамыз, — деді М. Сынабаев.

Жиынға қатысушы кәсіпкерлер өздерін толғандырған мәселелерді көтерді. Іскер азаматтарды, оның ішінде, өсіресе, жеңілдетілген несиелер алу мен басқа да қаржылық қолдау мәселелері мазалайды.

Қоғамдық кеңес мүшелері көтерілген мәселелер мен сұрақтарды жазып алып, тиісті органдарға жеткізуге уәде берді.

Халықпен кездесу - ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕРДІҢ ШЕШІМІН ТАБУЫНА ЗОР СЕПТІГІН ТІГІЗЕДІ

Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес, Шымкент қаласы әкімінің халықпен жоспарлы есепті кездесулері жалғасуда. ткен аптада Мұрат Әйтенов Еңбекші ауданы мен Қаратау ауданы тұрғындарымен жүздесіп, сауалдарға жауап берді.

Еңбекші ауданы Шымкент қаласының оңтүстік-шығыс бөлігінде орналасқан. Еңбекші ауданының аумағы 20 660 га, халық саны 312 813. Аудан 19 шағынаудандардан және Сайрам, Төлеби аудандарынан қосылған 16 тұрғын алаптан тұрады. Жалпы 650-ге жуық көпқабатты үй бар.

Еңбекші ауданы тұрғындарымен кездескен қала әкімі шаһардың соңғы 9 айдағы әлеуметтік дамуынан хабардар етіп, алда атқарылатын шаруалардың бірпарасын айтып өтті.

Басымдық берілген салалардың бірі - білім. Мектепке дейінгі мекемелерді салу бойынша мәселе алдағы 3 жылда шешімін табады. 577 нысан салынып, 3-6 аралығындағы балалар 100% балабақшамен қамтылатын болады.

Үш ауысымдық мектептер саны азайды. Биыл бесеуінде мәселе шешіліп, төртеуі қалды. Бүгінде 242 525 оқушы 203 мемлекеттік мектепте білім алады. Биылдың өзінде 33 білім ошағы пайдалануға берілді.

Осы және өзге де шешімін тапқан мәселелерді баяндаған шаһар басшысы жиынға қатысқан 300 ден аса тұрғынның 42 сұрағына жауап беріп, әрбір азаматтың талап-тілегі ескерілетінін, күрделілігіне байланысты орта және ұзақ мерзімде қаралатынын жеткізді.

Халықтан түскен сұрақтардың басым бөлігі тұрғын үймен қамту, жол, жарық, ауыз су, тағы да басқа әлеуметтік және жеке мәселелерге қатысты болды.

з кезегінде аудан әкімі Есбол Досбол Еңбекшідегі 35 елді мекендегі жеке сектор мен көпқабатты үйлердің жылыту маусымына дайындығын, аулалар мен саябақтарды абаттандыру, көшелер мен жолдардың жөнделген тұстары мен көрсеткіштерін жайлы баяндады.

Еңбекші ауданында 313 200-ден астам халық тұрады. Аудан бюджеті 2017 жылдан бері 11 есеге ұлғайып, 17,5 млрд теңгеден 78,5 млрд теңгеге өскен.

Бұл туралы аудан әкімі Досбол Есілбек шаһар басшысы Мұрат Әйтеновтің тұрғындармен кезекті есепті кездесуі кезінде мәлімдеді.

Негізгі қаржы көзі - ауыл шаруашылығы мен орта және ірі кәсіпкерлік субъектілері боп табылады.

Қазіргі таңда ауданда 3 өндірістік аймақ жұмыс істейді. Атап айтқанда, “Оңтүстік”, “Ордабасы” индустриалды

және “Оңтүстік” экономикалық аймақтары бар. Ал жаңадан салынып жатқан “Жұлдыз” экономикалық аймағына инженерлік инфрақұрылым жұмыстары жүргізілуде.

Аудан әкімі құрылыс жұ-

қоса 200 орындық перинаталдық орталық ашуды да жоспарлаудамыз”, - деді шаһар басшысы.

мыстары толық аяқталған соң бұл жерден 60 ірі заманауи кәсіпорын ашу жоспарланғанын жеткізді. “Осының нәтижесінде 100 млрд теңге инвестиция тартылып, 3000 жұмыс орны ашылатын болады” - деді Д. Есілбек.

Сол күні әкімнің халықпен кездесуі Қаратау ауданында жалғасты. Кездесуге 400-ден астам халық, қоғамдық кеңес мүшелері, мәслихат депутаттары мен БАҚ өкілдері қатыс-

ты. Жиын барысы Шымкент қаласы әкімдігінің инстаграмдағы ресми парақшасында тікелей эфирде көрсетілді.

Мегаполисте соңғы 9 айда атқарылған шаруа қыруар, маңызды аспект - қала бюджеті 2017 жылдан бері 4 есеге өсіп, 133 млрд теңгеден 583,5 млрд теңгеге артқан. Бұл қаржы әлеуметтің әлеуетін арттыруға, сондай-ақ маңызы бар нысандардың салынуына, денсаулық, білім, ауылшаруашылық сияқты түрлі салаларды дамытуға жұмсалуда.

Мысалы, биыл денсаулық саласы 100% компьютерлік техникамен қамтылды. Қазіргі таңда қалада 44 емхана, 4 көпсалалы аурухана, 22 компьютерлік томография, 14 магниттік резонанс томографиясы бар.

- **“Материалдық-техникалық базаны жаңғырту бойынша биыл жоспарды 79,2%-ға орындадық. Алдағы уақытта 6 емхана мен ПЭТ/КТ сәулелі терапия, 800 орындық университет клиника салуды көздесек, бұған**

лениң әрбірі жеке хаттамаға енгізіліп, орындалуы жіті бақылауға алынған.

Шымкент қаласының Қаратау ауданында қос бірдей индустриалды аймақтың құрылысы қызу жүргізілуде. Аталған аймақтарда 35 жоба жүзеге асырылып, 2000-ға жуық жұмыс орны ашылатын болады. Бұл туралы аудан әкімі Р.Мүлкеманов мәлімдеді.

- **Қазіргі кезде “Тассай” индустриалды аймағының аумағы 100% қамтылған. Осы кезге дейін 20 жобаны іске қосып, нәтижесінде 1500 адамды жұмысқа орналастырдық. Жыл соңына дейін тағы 8 нысанды іске қоссақ, 885 жұмыс орны ашылады** - деді Р.Мүлкеманов.

Бұдан бөлек аудан әкімінің айтуынша, “Бозарық” тамақ өнеркәсібі индустриалды аймағынан 21 тамақ өнеркәсібі, ал “агроиндустриалдық” аймақтан 14 өндірістік жылыжай кешенін ашу жоспарланған. Қазіргі таңда инфрақұрылым құрылысы жүргізілуде.

Жиын барысында аудан

Бұдан өзге де оңды істерді қорытындылап, баяндама жасаған М.Әйтенов Қаратау ауданының әкімі Р.Мүлкемановтың 9 айда атқарған есебін тыңдады. Ол халық сұранысындағы инфрақұ-

әкімі Рахымберді Мүлкеманов аудан көлеміндегі сапалы ауыз сумен қамту жұмыстарына кеңінен тоқталды.

- **Былыр сапалы ауыз сумен қамту бойынша “Көмешбұлақ”, “Асар”, “Шымсити”-ден “Достыққа” дейінгі әлеуметтік нысандар бойынша 3, кестемен “Нұртас” елді мекеніне 1, тасымалмен “Тұран”, “Асар-2” елді мекендеріне 2, жалпы саны 6 магистралды жобаның құрылысы аяқталып тапсырылған болатын.**

Биыл “Нұртас су жинақтағыш” әлеуметтік нысаны бойынша 3 елді мекенде атап айтқанда, “Қайнарбұлақ”, “Сайрам” және “Жаңақұрылыс” аумағындағы “Ақтас-2”-де құрылыс қарқынды жүргізілуде, жыл соңына дейін 1-еуі тапсырылса, 2 жоба жаңа жылға өтпелі.

Бүгінгі таңда Қаратау

ауданының 91,6%-сапалы ауыз суды тұтынады. 2023 жыл соңына қарай, аталған нысандардағы құрылыс жұмыстары толық аяқталса, жергілікті халық сапалы ауыз сумен 100% қамтылады” - деді аудан әкімі.

Аудан аумағын көріз жүйесімен қамтамасыз ету мақсатында былтыр “Мирас” және “Тұран” ішкі магистралы бойынша 2 жобаның жұмысы басталған.

Биыл бұл тізімге “Асар-2”, “Тассай”, “Достық” елді мекендері қосылып, аудан көлемінде жалпы 5 жобаның құрылыс жұмыстары жүргізілуде. Жалпы аудан көлемінде көрізбен қамту көрсеткіші 42,7 % - ды құрап отыр.

2023 жылы ішкі жүйелер бойынша “Тұран”, “Тассай”, “Асар-2”, “Нұртас”, “Достық”, “Ақжайық” елді мекендерінде 6 жобаның құрылысын аяқтап, көріз жүйесімен қамту көлемін 57,9 % - га дейін жоғарылату жоспарлануда. 2025 жылға дейін 65 % көріз жүйесімен қамту көзделуде, - деді аудан

басшысы Р. Мүлкеманов.

Аудан әкімі аумақтағы табиғи газбен қамтамасыз ету жұмыстары жөнінде баяндады.

Естеріңізде болса, былтыр “Азат”, “Асар-2”, “Достық” елді мекендерінде, жалпы 4 жобаның құрылысы аяқталған болатын.

Биылғы тізім “Тұран”, “Нұртас”, “Тассай”, “Қайнарбұлақ тұрғын алабы”, “Қайнарбұлақ саяжайы” елді мекендерімен толығып, бірқатар жобалардың құрылыс жұмыстары жүргізілуде.

Р.Мүлкеманов 2025 жылға қарай аудан көлеміндегі табиғи газбен қамту көрсеткішін 100%-ға жеткіземіз деді.

Қосымша айта кететін жайт, Абай ауданына қарасты бірнеше елді мекендерде де инфрақұрылым жүйелері өз шешімін тапқан. Мәселен, Қатын-көпір шағын ауданында 5 302 отбасы қоныстанған.

Халық саны 37 150 адамды құрайды. Бүгінде шағын ауданда, сапалы ауыз су, табиғи газ, сапалы электр қуатымен толық қамтамасыз етілген.

Жалпы саны 107 көшенің 75-і асфальт, 32-сі тас жол. Биыл Спатаев, Ирисмет ата, Айбек, Яссауи - 4 көше пайдалануға берілді. Жарықтандырылған көшелер саны — 18.

Сапалы интернетпен қамтамасыз ету мақсатында базалық станция орнатылған.

Ал халық саны 6 355 адамды құрайтын Солтүстік-батыс шағын ауданында бүгінде 181 отбасы қоныстанған.

Мұнда сапалы электр қуаты, табиғи газ, және ауыз сумен толық қамтылған. Жалпы саны 39 көшенің 22-сі асфальт, 17-сі тас жол. Биыл ріс тұйығы, Талас, Бектау жалпы 2 көше жөндеуден өткізілді.

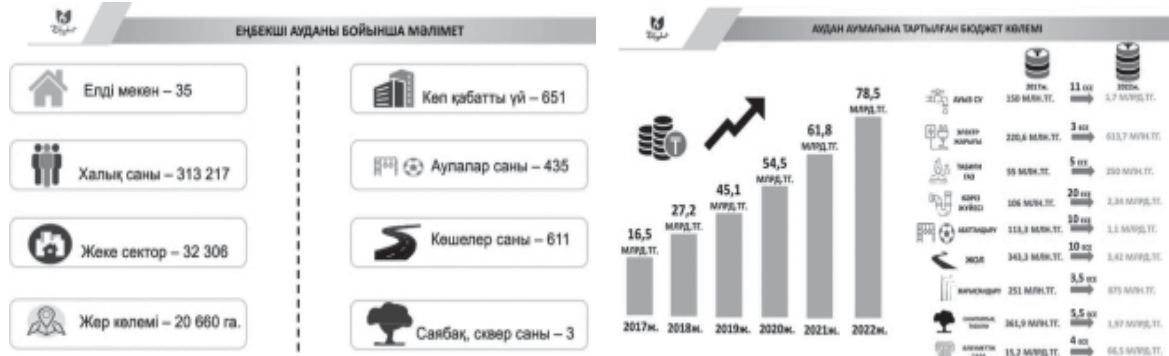
зекті көшесі пайдалануға берілді. Жарықтандырылған көшелер саны — 3. Шағын ауданды сапалы интернетпен қамтамасыз ету мақсатында талшықты оптика желісі орнатылған.

Самал-3 шағын ауданында 6 801 отбасы қоныстанған. Шағын аудан тұрғындары ауыз су, табиғи газ, және сапалы электр қуатымен толық қамтамасыз етілген шағын ауданда жалпы саны 63 көше бар. Оның 24-і асфальт, 39-ы тас жол. Биыл Б.Момышұлы көшесі (жалғасы 1,2,3,4) Құрманғазы, Қайсенов, с-кенбай, Ерубаев, Аманжолов, Баршын осы 6 көше жөндеуден өткізілген. Жарықтандырылған көшелер саны — 14.

Сапалы интернетпен қамтамасыз ету мақсатында талшықты оптика желісі жүргізілген.

Мемлекет басшысы өзінің Шымкент қаласына жасаған сапарында Шымкент қаласы мегаполиске сай болуы керек. Қаладағы инфрақұрылым мәселесі алдағы уақытта түбегейлі шешілуі тиіс деп нақтылап тапсырма берген болатын. Иә, бүгінде Президент тапсырмасын жүзеге асыруда қарқынды жұмыстар жүргізіліп, жоспарлы түрде кезең-кезеңімен, үздіксіз жүзеге асуда.

Ұ.НАУШАБАЕВА.

Қазақстан Республикасы Президентінің Қазақстан халқына жыл сайынғы Жолдаулары — қоғамымыз үшін мемлекеттік деңгейдегі маңызды әрі айтулы оқиға. Халыққа Жолдау — ерекше мазмұндағы құжат. Онда мемлекеттің бірінші тұлғасы ел дамуының ең өзекті мәселелерін белгілейді, оларды шешудің нақты жолдары мен шараларын көрсетеді, қоғамның одан әрі үдемелі дамуының стратегиялық бағдарлары мен бағыттарын белгілейді. Жолдауда алға қойылған міндеттердің, айтылған мақсаттардың логикалық жалғасы көрсетілді. Содан кейін Мемлекет басшысы басталған реформалар үдерістің басы ғана екенін, олар жалғасын тауып, тереңдей түсетінін бірнеше рет қайталады. Ал елдегі және әлемдегі барлық қиындықтарға қарамастан, қоғамды демократияландыру бағытында саяси реформалар жалғаса беретіні көңіл қуантады.

Жолдаудағы айтылған айқын бағыттар жастардың болашаққа сеніммен қарай отырып, өздеріне мақсат қойғандағы темірқазақ іспеттес. Осы ретте, Академик Ә.Қуатбеков атындағы Халықтар достығы университетінде Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру және насихаттау бойынша жиын өтті. Жиынға оқу орнының оқытушылары мен студенттері қатысты.

Университеттің тәрбие және әлеуметтік істер жөніндегі ректоры Бердікұл Садықов Мемлекет басшысының халыққа арнаған Жолдауындағы басым бағыттар, жастарға жүктелген міндеттер туралы өңгімеледі. Қазіргі бәсекелестік заманында жастардың білімге ден қойып, өз ісінің білгір маманы болудың маңыздылығына тоқталды.

— Мемлекет басшысының әр Жолдауында жастарға жан-жақты қолдау көрсетілетіні жөнінде айтылып келеді. Жастар қандай білім алса да, қандай кәсіп бастаса да мемлекет тарапынан қолдау барын сезінуі тиіс. Қазір ғылымды игеріп, кәсібін дамытып, тек алға қадам басатын кезең. Жас буын жасампаз болса, елдің болашағы да жарқын болары сөзсіз, — деді Б.Садықов.

Кездесуде Жолдау аясындағы міндеттер, оны іске асырудың тетіктері айтылды. Жолдауда айтылғандай, жастар нақты бір мамандықтың қыр-сырын жетік білуге ұмтылғаны жөн. з саласының шеберіне әрдайым сұраныс болатыны анық. Осы тақырып аясында студенттер өзара пікір алмасты.

Сондай-ақ, Қаратау ауданының жастармен жұмыс жүргізу бөлімі гимаратында «Нашақорлық — қоғам дерті» тақырыбында кездесу өтті. Жиынға мемлекет және қоғам қайраткері Еркін Тұрниязұлы, Шымкент қаласының құрметті депутаты Хайрулла Сәрсенов, Қаратау ауданы жастар ресурстық орталығының басшысы Бекзат Төлебей және студенттер қатысты.

Құн тәртібінде талқыланатын мәселе бойынша спикерлер «Нашақорлық — қоғам дерті» тақырыбында студенттерге түсіндірме жұмысын жүргізіп, зиянды нәрседен аулақ болуға шақырды.

— Тәуелсіздігімізді алғанға дейін нашақор деген сөз жат ұғым еді. Зиянды затқа тәуелділік адам тағдырын құртып қана қоймай, бір отбасын қиратуы мүмкін. Президент Жолдауда бұл мәселені де назардан тыс қалдырған жоқ. Мемлекет бас-

шысының айтуынша, соңғы үш жылда тәркіленген синтетикалық есірткінің көлемі 10 есе артқан. Бұл — аса қауіпті әрі ауқымды әлеуметтік кесел. Сонымен қатар, есірткіге тәуелділік күн өткен сайын өмір сүру деңгейін төмендетіп, өлімге алып келуде. Сондықтан, бұған тосқауыл қоймасақ, жайлап кету қаупі көп. Жастарға айтарым, зиянды әдеттерден аулақ болып, өз денсаулықтарыңды күтіп, жат қылықтан сақтанғандарың өздеріңе жақсылық әкелері сөзсіз, — деді Еркін Сатқанбаев өз сөзін жастарға арнап.

Сонымен қатар, спикерлер санын улаған кеселеге тап болғандардың өмірі қиындай түсетінін ескертіп, жастарды білімді болуға шақырды.

— Нашақорлыққа әуес болған адамның одан құтылуы екіталай. Сондықтан жақсы нәрсені көп үйреніп, жаманнан жиренсеңдер, болашақтарың үшін пайдасы зор. Біз қазір дамыған заманда өмір сүріп жатырмыз. Сондықтан, білімді арттырып, қоғамның үлгілі азаматы болыңдар. Дұрыс ұстанымды ұстап жүрген жастар тура жолдан адаспайды, — деді сөз алған Хайрулла Сәрсенов.

Қаратау ауданы Жастар ресурстық орталығының басшысы Бекзат Төлебей келген қонақтарға өз алғысын айтып, танымды, тәрбиелі кездесу болғанын жеткізді. Алдағы уақытта еркін форматтағы іс-шаралардың жүзеге асатынын жеткізді.

Жиын барысында қала мәслихатының депутаты Н.Бұхарбаев алдағы саяси науқан — кезектен тыс Президент сайлауы жөнінде пікір білдірсе, «Оқушылар сарайы» мекемесінің басшысы Б.Мұстафаев Жолдауда айтылған білім мен оқушыларды қосымша үйірмелермен қамту бағытындағы ойын жеткізді. Жиынға қатысушылар көтерілген тақырып аясында өз ой-пікірлерін ортаға салды.

з ісінің білігір маманы болу маңызды қадам. Жаңаталап тұрғындары Жолдауда қолдау білдірді. Тұрғындармен кездесуге келген «AMANAT» партиясы Шымкент қалалық филиалының Атқарушы хатшысының орынбасары М.Қалмұратов, Абай аудандық партия филиалының Атқарушы хатшысы Е.Бертаев, қалалық мәслихат депутаты М.Жолдықожаев Жолдаудағы басым бағыттарды атап берді. Кездесуде Мемлекет басшысының Қазақстан халқына арнаған Жолдауын жүзеге асыру мәселелері, саналы ұрпақ тәрбиелеу, адам капиталын дамыту мәселелері талқыға түсті.

Шымкент қалалық партия филиалының Атқарушы хатшысының орынбасары Мұратәлі Оразәліұлы еліміздің алдында тұрған аса маңызды міндеттердің бірі әртараптандырылған және жаңа технологияға негізделген экономика құру, «Халық үніне құлақ асатын мемлекет», «Әділетті мемлекет» құру тұжырымдамасына және Жолдауда айтылған 5 бағдарға жеке-жеке тоқталып өтті.

Сонымен қатар, жиын барысында елдімекендерді сапалы инфрақұрылыммен қамту, жол-

дардың сапасын арттыру мәселелері қозғалды. «AMANAT» партиясы Абай аудандық филиалының Атқарушы хатшысы Есімхан Қалмаханұлы билік пен қоғам арасында тұрақты диалогты қалыптастыру арқылы азаматтардың лайықты өмір сүруіне жағдай жасалып, олардың құқықтарын қорғау қамтамасыз етілетінін айтып, жиынды қорытындылады.

Жолдаудың түпкі мақсаты — әлеуметтік әділеттілік орнату. Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына арнаған Жолдауы — мемлекеттілікті одан әрі нығайтуды, азаматтардың құқықтарын қорғауды жетілдіруді және халықтың әлауқатын арттыруды көздейтін маңызды құжат.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауы аясындағы еңбек ұжымдарымен кездесулер өткен аптада «Оңтүстік» арнайы экономикалық аймағында жалғасты. Ақпарат-насихат тобының мүшелері Шымкент химия компаниясының жұмыскерлерімен жүздесті.

Қалалық қоғамдық кеңестің мүшесі Баршагүл Исабек Президент Жолдауында көтерілген тақырыптарды атап өтіп, қарапайым еңбек адамына тиер пайдасына тоқталды.

— Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаев Парламент палаталарының біріккен отырысында жасаған Жолдауында негізгі бес тақырыпты көтерді. Соның ішінде ел өмірінің экономикалық-әлеуметтік саласына баса назар аударылып отыр. Мысалы, қазіргі таңда экономиканың негізгі қозғаушы күші саналатын шикізатқа тәуелділіктен біртіндеп арылып, шағын және орта кәсіпті дамыту маңызды болып тұр. Оның ішінде мемлекеттік-жекеменшік өріптестіктің орны бөлек. Көптеген жұмыс орны осы жоба аясында іске асырылуда. Ал әлеуметтік даму дегенде ойға, ең алдымен, денсаулық сақтау саласын дамыту, өйелдердің зейнеткерлікке шығу жасының өсуіне мораторий жариялау, бала күтіміне байланысты берілетін жәрдемақы мерзімін 1 жылдан 1,5 жылға ұзарту сияқты жаңашылдықтар оралады. Мұның барлығы ел игілігі үшін орындалатын тапсырмалар, — деді Баршагүл Қашқынқызы.

Айта кетейік, Шымкент химия компаниясында метил-трет-бутил эфир өнімдерін шығарады. Зауыттың өндірістік қуаттылығы жылына 57 мың тонна өнімді құрайды.

Шымкент қаласындағы «Оңтүстік» арнайы экономикалық

аймағында орналасқан «Шымкент Кашемир» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің ұжымымен өткен кездесу барысында Шымкент университетінің кафедра меңгерушісі, экономика ғылымдарының кандидаты, доцент Қуатбек Қалықұлов: «Мемлекет басшысының Қазақстан халқына арнаған Жолдауы — мемлекеттілікті одан әрі нығайтуды, азаматтардың құқықтарын қорғауды жетілдіруді және халықтың әлауқатын арттыруды көздейтін маңызды құжат. Онда Қазақстанның жаңа экономикалық саясатының басым бағыттары айқындалған. Жаңа экономикалық саясаттың негізгі мәні — ұлттық байлықтың игілігін барлық азаматтар көре алатындай әділетті экономикалық жүйе құру. Ұлттық қордың инвестициялық табысының 50 пайызын еліміздегі балалардың есепшотына аудару туралы бастама — сол саясаттың жарқын көріністерінің бірі. Бұл саясат әлеуметтік әділеттіліктің орнауына және қанағатшыл орта таптың үлкен шоғыры қалыптасуына әсер етеді», — деді.

Кездесу барысында Шымкент қалалық қоғамдық кеңесінің мүшесі Тахирбек Нышанбаев та Жолдау жайлы ойларын ортаға салып, кәсіпорын қызметкерлерінің сұрақтарына жауап берді. Аймақта орналасқан «АГФ групп» өндірістік компаниясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің тігін фабрикасында жұмысшылардың қатысуымен де түсіндіру жөніндегі кездесу өтті.

— Жолдауда халықтың әлеуметтік жағдайын жақсартуға бағытталған көптеген міндеттер айқындалды. з мамандығым дәрігер болғандықтан, денсаулық сақтау саласына қатысты жаңалықтарға ерекше назар аудардым. Отаңдық медицинаның орнықты дамып келе жатқанын Шымкент қаласынан-ақ байқауға болады. Осыдан 5-6 жыл бұрын қалада 10 емхана халыққа қызмет көрсетсе, қазір емханалардың саны 42-ге жетіп отыр. Дәрігерлерге түсетін жүктеменің азаюы — медициналық қызметтің сапасының жақсаруына себеп болуда. Сақтандыру жүйесі енгізілгені бері медициналық қызметтің көптеген түрлерін тегін пайдаланып келеміз. Президент Жолдауда Үкіметке отандық медицинаны қаржыландыру жүйесін одан әрі жетілдіру жөнінде тапсырма берді. Бұл халықтың денсаулығын сақтауға оң ықпал ететін сөзсіз, — деді Шымкент қаласы Қоғамдық кеңесінің мүшесі Тахирбек Нышанбаев.

Айта кетейік, кездесуге Шым-

кент университетінің кафедра меңгерушісі, экономика ғылымдарының кандидаты, доцент Қуатбек Қалықұлов та қатысып, жұмысшылардың сауалдарына жауап берді.

Мемлекет басшысының Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру мақсатында «Достық үйі» гимаратында да өткен аптада жиын өтті. Оған «AMANAT» партиясы Шымкент қалалық филиалының Атқарушы хатшысының орынбасары Мұратәлі Қалмұратов, «Дустлик» қауымдастығының төрағасы, Икрамжан Хашимжанов, қалалық мәслихаттың депутаты Нұрғазы Бұхар-

баев, «Оқушылар сарайы» мекемесінің директоры Бақытжан Мұстафаев және зиялы қауым өкілдері қатысты.

— Мемлекет басшысының «Әділетті мемлекет. Біртұтас Ұлт. Берекелі қоғам» атты Жолдауы Жаңа Қазақстанды дамытуға, оның ішіндегі әлеуметтік-экономикалық салаларды нығайтуға, халықтың әл-ауқатын арттыратын және саяси трансформацияны жүзеге асыруға жаңаша бағыт болды. Президентіміз шикізаттық мемлекеттен өндірістік деңгейге өту қажет екенін айтты. Сарапшылар тауарды шикізат күйінде нарыққа шығарғаннан, қайта өңдеп дайын өнімді саудалағанда келтіретін пайдасы 70 пайыздан жоғары екенін айтуда. Оған мысал ретінде Белоруссия елін алып қарасақ. Орман алқаптарынан шығатын ағашты шикізат күйінде емес, жиһаз жасап, экспорттады. Нәтижесінде, Белоруссия жиһаздың отанына айналып қана қоймай, елдің экономикасына орасан пайда келтірді. Қазақстанның да өндірістік елге айналуға әлеуеті өте жоғары, — деді Мұратәлі Қалмұратов.

Маусым айында елімізде конституцияға бірқатар өзгерістер енгізу мақсатында жалпыхалықтың референдум өтті. Икрамжан Хашимжановтың сөзінше, референдумның игілігі Президент Жолдауында айқын көрініс тапты.

— Бүгінде біз үлкен саяси реформалардың алдында тұрмыз. Биыл халық ҚР конституциясының 33 бабына 56 өзгеріс пен толықтырулар енгізуге дауыс берді. Міне, алғаш болып Мемлекет басшысының Жолдауында өзгерістер айқын көрініп, оның барлығы халықтың әлеуметтік жағдайын көтеруге, орта және шағын бизнесті дамытуға, өске-лең ұрпақтың денсаулығы мен сапалы білім алуға бағытталған. Еліміздің адами капиталы мол болса, кәсіпкерлігі дамып тұрса, салық төлеуден жалтармайды, — деді И.Хашимжанов.

Жалпы ел Президенті еліміздің саяси өмірінің барлық дерлік саласын қамтыды. Мемлекет басшысының биылғы Жолдауы қоғамда көп жылдар бойы жинақталған үмітті айтарлықтай дәрежеде көрсетіп, Қазақстан халқының болашаққа деген үлкен оптимизмін тудырғаны сөзсіз. Ал Қасым-Жомарт Тоқаевтың басшылығымен ел дамуының таяу жылдарға арналған барлық басымды міндеттері сәтті жүзеге асатынына біз күмән келтірмейміз.

Бетті дайындаған:
Салтанат РҮСТЕМБЕК.

ПСИХИКАЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛ-АУҚАТ БАРЛЫҒЫ ҮШІН ҒАЛАМДЫҚ БАСЫМДЫЛЫҚ

Психикалық денсаулық-адамның өз мүмкіндіктерін іске асырып, күнделікті өмірлік қиындықтарға қарсы тұрып, өнімді еңбек етіп және өзінің ортасына үлесін қоса алатын әлауқатының жағдайы.

Өмір ағысын басқарып, күніңізді алдын-ала жоспарлаңыз.

Ауыр жұмысты толыққанды демалыспен алмастырып отырыңыз

Дұрыс тамақтаныңыз

Дене белсенділігіне күніне кемінде 30 минут бөліңіз

Достарыңызбен және жақындарыңызбен араласып тұрыңыз

Сүйікті ісіңізбен айналысыңыз

Өміріңіздегі жағымды сезімдерге көңіл аударыңыз

Күлімдеп жүріңіз

Психикалық денсаулықты нашарлататын қауіпті белгілер:

Өмірге қызығушылықты жоғалту, жабырқау

Күнделікті істерді орындауға қиналу

Қауіпті мінез-құлық

Шаршау

Ұйқысыздық пен төбеттің жоғалуы

Ішімдік пен есірткіні тұтыну

Психикалық денсаулық денсаулықтың ажырамас бөлігі және маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Адам өзінің қабілеттерін жүзеге асыратын әдеттегі өмірлік стрестерге төтеп бере алатын өнімді жұмыс істейтін және қоғамның үлес қосатын әлауқатының жағдайы. Психиканың бұзылуы 15 пен 24 жас аралығындағы жас адамдарда жиі кездеседі.

Психикалық денсаулық бағаланатын, нығайтылатын және қорғалатын әлем; психикалық бұзылулардың алдын алуда болатын әлем; онда әркім өз адам құқықтарын жүзеге асыруға, қолжетімді және сапалы психиатриялық көмек алуда және стигматизация мен кемсітушілікке ұшырамай, қоғам өміріне толық қатысуға мүмкіндік алады. Психикалық денсаулықсыз сау

болу негізінен мүмкін емес.

Адам өмірі - әртүрлі психикалық күйлердің үздіксіз сабақтас-тығы. Психикалық күйлерде адамның психикасының қоршаған орта талаптарымен тепе-теңдік дәрежесі көрінеді. Көптеген адамдар үшін жеке күнделікті және қызметтік жанжалдар төзгісіз психикалық жарақатқа, қиын жазылмайтын психикалық ауруға айналады. Жеке тұлғаның жеке психикалық осалдығы оның моральдық құрылымына, күндылықтар иерархиясына, әртүрлі өмірлік құбылыстарға беретін мағынасына байланысты.

Төтенше жағдайда (шұғыл шешім қабылдау қажет болған жағдайда, емтихан кезінде, жауынгерлік жағдайда, пандемия жағдайында), жауапты жағдайда (спортшылардың мөре басындағы психологиялық жағдайы)

стресс жағдайында адамдардың психологиялық жағдайына ерекше назар аударылады.

Әрбір психологиялық жағдайда физиологиялық, психологиялық және мінез-құлық аспектілері болады.

Психикалық денсаулықты нығайту туралы кеңестер

Өміріңіздің ағымын реттеңіз-жұмыс күнін алдын ала жоспарлаңыз

Қарқынды жұмыс уақытын толыққанды демалыспен алмастырып отырыңыз

Үнемі спортпен айналысып, табиғат аясында серуендеңіз

Дұрыс тамақтанып, толыққанды демалыңыз (тәулігіне кемінде 7-8 сағат ұйықтаңыз)

Достарыңызбен және жақындарыңызбен араласыңыз

Жақсы көретін ісіңізге уақыт бөліңіз

Жиі күліңіз

Гүлназ АЙТКУЛОВА,

Қоғамдық денсаулық сақтау институтының маманы.

ДЕНСАУЛЫҚ

Инсульт — острое нарушение мозгового кровообращения с повреждением сосудов головного мозга, сопровождающееся признаками:

- онемение половины лица и несимметричная улыбка

- онемение и слабость руки, ноги или всей половины туловища, нарушение походки

- неразборчивая речь

- ранее незнакомая, острая внезапная головная боль

- расстройство зрения

- наступление сонливости

Вызвать бригаду скорой медицинской помощи — 103!

Первые 3 часа решают все!

До приезда скорой помощи, необходимо:

- уложить больного на горизонтальную поверхность, голова, плечи должны лежать на подушке, чтобы не было сгибания шеи и ухудшения кровотока;

- расстегнуть затрудняющую дыхание одежду, дать доступ притоку свежего воздуха;

- вынуть зубные протезы;

- если у больного рвота, повернуть голову набок, удалить рвотные массы, чтобы избежать попадания рвотных масс в дыхательные пути и западания языка;

Острый коронарный синдром (инфаркт) — это процесс острого ухудшения кровоснабжения сердца, сопровождающийся признаками:

- длительная (более 20 минут), сжимающая боль в покое, в центре груди или в ее левой половине, иррадиирующая в левое плечо, руку, шею, нижнюю челюсть, межлопаточное пространство, в эпигастральную область (область солнечного сплетения)

Вызвать бригаду скорой медицинской помощи — 103! Важен первый час от начала симптомов!

ПРОФИЛАКТИКА ОСТРОГО ИНСУЛЬТА И ОСТРОГО ИНФАРКТА

До приезда скорой помощи, если боль в груди продолжается более 20 минут, необходимо: прекратить физическую нагрузку; принять аспирин — 150-300 мг — разжевать и проглотить;

положить нитроглицерин под язык, при артериальном давлении не менее 90 мм рт.ст.

Факторы риска, которые способствуют развитию инсульта и инфаркта

Потребление табака

Злоупотребление алкоголем

Неправильное питание

Низкая физическая активность

Избыточная масса тела/ожирение

Повышенное артериальное давление

Повышенный уровень холестерина в крови

Повышенное содержание сахара в крови

Стресс

Предотвратите развитие инфаркта и инсульта, улучшите качество и продолжительность жизни — контролируйте артериальное давление, контролируйте вес тела, контролируйте содержание сахара в крови, контролируйте уровень холестерина в крови. Измените свой образ жизни — откажитесь от табака, занимайтесь физической активностью не менее 30 мин в день, потребляйте ежедневно фрукты и овощи, ограничьте содержание в пищевом рационе соли, жира и сахара.

Пройдите скрининговый осмотр в поликлинике, к которой вы прикреплены!

Перизат СМАИЛ,

Специалист института

общественного здравоохранения.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Түркістан облысы, Ордабасы ауданында орналасқан “Ордабасы құс” ЖШС-не жасалған «Ықпал әсерлері туралы есеп»-ке ашық отырыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Өткізу орны: Түркістан облысы, Ордабасы ауданы, Бөржар а.о. Ұялыжар ауылы, Төле би көшесі, 2 үй.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу шаралары енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Өткізу күні мен уақыты: 2023 жылғы 10 қаңтарда сағат 15:00-де.

Конференция идентификаторы: 525 698 6928. Кіру коды: 123456

Конференцияға онлайн қосылу: Zoom <https://us04web.zoom.us/j/5256986928?pwd=aGN6UWpTcTV2dHBvblFsY2RGUllEUTo9>

Бастамашы: “Ордабасы құс” ЖШС, мекенжайы: Ордабасы ауданы, Бадам а/о, Бадам ауылы, А.Шопакулы көшесі 2/1. БСН 070440000928, тел. +7 771 874 8276

Орындаушы: «Эко-Тест» ЖШС, БСН 080240010964

Қоғамдық тыңдауға ұсынылып жатқан материалдармен келесі порталда esportal.kz танысуға болады. “Ордабасы құс” ЖШС барлық тілек білдірушілерді қоғамдық тыңдауларға қатысуға шақырады. Барлық мүдделі тұлғалар өздерінің ескертулері мен ұсыныстарын келесі электрондық пошта мекенжайы бойынша енгізе алады: ordabasy_kus@mail.ru. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын қағаз жүзіндегі материалдармен Ордабасы ауданы, Бадам а/о, Бадам ауылы, А.Шопакулы көшесі 2/1 мекенжайы бойынша танысуға болады. Барлық сұрақтар бойынша мына телефонға: +7 771 874 8276

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Ордабасы құс» объявляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проекту «Отчет о возможных воздействиях» для ТОО «Ордабасы құс» расположенного в Ордабасинском районе Туркестанской области.

Место проведения: Туркестанская область, Ордабасинский район, Буржарский с.о., с.Уялыжар, ул. Төлеби 2.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме.

Дата и время проведения: 10 января 2023 года в 15:00.

Идентификатор конференции: 525 698 6928 Код доступа: 123456.

Подключиться к конференции Zoom <https://us04web.zoom.us/j/5256986928?pwd=aGN6UWpTcTV2dHBvblFsY2RGUllEUTo9>

Инициатор: ТОО «Ордабасы құс», адрес: Ордабасинский район, Бадамский с/о, с. Бадам, улица А.Шопакулы 2/1. БИН 070440000928, тел. +7 771 874 8276

Исполнитель проекта: ТОО «Эко-Тест», БИН 080240010964. С материалами, выносимыми на общественные слушания, можно ознакомиться на портале esportal.kz. ТОО «Ордабасы құс» приглашает всех желающих принять участие в общественных слушаниях. Все заинтересованные лица могут внести свои замечания и предложения, отправив их на электронную почту: ordabasy_kus@mail.ru. С материалами проекта в бумажном виде можно ознакомиться по адресу: Ордабасинский район, Бадамский с/о, с. Бадам, улица А. Шопакулы 2/1. По всем вопросам обращаться по телефонам: +7 771 874 8276

ХАБАРЛАНДЫРУ

Түркістан облысы, Ордабасы ауданында орналасқан “Ордабасы құс” ЖШС-не жасалған «Ықпал әсерлері туралы есеп»-ке ашық отырыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Өткізу орны: Түркістан облысы, Ордабасы ауданы, Бадам а.о. Бадам ауылы, А.Шопакулы көшесі 1А үй.

Төтенше жағдай жҮне (немесе) шектеу шаралары енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі.

Өткізу күні мен уақыты: 2023 жылғы 10 қаңтарда сағат 11:30-де.

Конференция идентификаторы: 525 698 6928. Кіру коды: 123456

Конференцияға онлайн қосылу: Zoom <https://us04web.zoom.us/j/5256986928?pwd=aGN6UWpTcTV2dHBvblFsY2RGUllEUTo9>

Бастамашы: “Ордабасы құс” ЖШС, мекенжайы: Ордабасы ауданы, Бадам а/о, Бадам ауылы, А.Шопакулы көшесі 2/1. БСН 070440000928, тел. +7 771 874 8276

Орындаушы: «Эко-Тест» ЖШС, БСН 080240010964

Қоғамдық тыңдауға ұсынылып жатқан материалдармен келесі порталда esportal.kz танысуға болады. “Ордабасы құс” ЖШС барлық тілек білдірушілерді қоғамдық тыңдауларға қатысуға шақырады. Барлық мүдделі тұлғалар өздерінің ескертулері мен ұсыныстарын келесі электрондық пошта мекенжайы бойынша енгізе алады: ordabasy_kus@mail.ru. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын қағаз жүзіндегі материалдармен Ордабасы ауданы, Бадам а/о, Бадам ауылы, А.Шопакулы көшесі 2/1 мекенжайы бойынша танысуға болады. Барлық сұрақтар бойынша мына телефонға: +7 771 874 8276

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Ордабасы құс» объявляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проекту «Отчет о возможных воздействиях» для ТОО «Ордабасы құс» расположенного в Ордабасинском районе Туркестанской области.

Место проведения: Туркестанская область, Ордабасинский район, Бадамский с.о., с.Бадам, ул. А. Шопакулы, д. 1А.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме.

Дата и время проведения: 10 января 2023 года в 11:30.

Идентификатор конференции: 525 698 6928 Код доступа: 123456.

Подключиться к конференции Zoom <https://us04web.zoom.us/j/5256986928?pwd=aGN6UWpTcTV2dHBvblFsY2RGUllEUTo9>

Инициатор: ТОО «Ордабасы құс», адрес: Ордабасинский район, Бадамский с/о, с. Бадам, улица А.Шопакулы 2/1. БИН 070440000928, тел. +7 771 874 8276

Исполнитель проекта: ТОО «Эко-Тест», БИН 080240010964. С материалами, выносимыми на общественные слушания, можно ознакомиться на портале esportal.kz. ТОО «Ордабасы құс» приглашает всех желающих принять участие в общественных слушаниях. Все заинтересованные лица могут внести свои замечания и предложения, отправив их на электронную почту: ordabasy_kus@mail.ru. С материалами проекта в бумажном виде можно ознакомиться по адресу: Ордабасинский район, Бадамский с/о, с. Бадам, улица А. Шопакулы 2/1. По всем вопросам обращаться по телефонам: +7 771 874 8276

“Мәдени мұра” бағдарламасында ерекше ескертін жай, Қазақстаннан тыс жерлердегі халқымыздың біртуар ұлдары мен қыздарының мәңгілік жай тапқан жерлері - мазарлары мен қабіртастарын қамқорлыққа алып, жөндеп күту қажет.

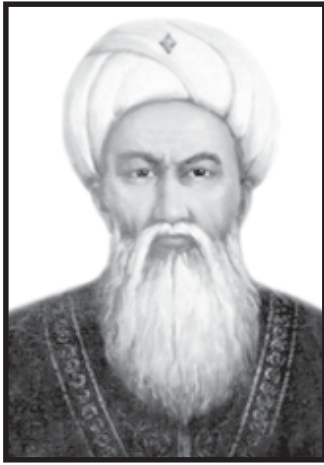
Оларды атап айтар болсақ: Ташкенттегі Төле би мавзолейі мен Орал Таңсықбаевтың мұражайы, Самарқандтағы Жалаңтөс батыр саркофағы, Бұхарадағы Базар жырау мен Астрахандағы Құрманғазы кесенесі, Челябиндегі Шейбан әулеттерінің қабірстаны Мәскеудегі Ғани Мұратбаев пен генерал Шәкір Жексенбаевтың бейіттері, Қытайдағы Жөке би мен Таңжарықтың зираттары, Ресейдің Невель мен Псков қалаларындағы Әлия мен Мәншүктің ескерткіштері. Қазіргі ТМД елдерін қарастырса бұл тізімді әрі қарай толықтыра түсуге болады.

Шетте қалған мұраларымыздың ішіндегі әрбір қазақтың жүрегіне жақын естілетіні - Ташкенттегі Төле би мавзолейі. Бірақ “соңғы уақытқа дейін ескі Ташкенттегі Қарлығаш (өзбектер Қарлығаш би дейді - А.Т.) мавзолейін

Төле бидікі деп, қазақбайшылап айта салып жүрміз, ол мүлдем зерттелмеген” бұқаралық ақпаратта (Үйсін Төле бидің бейіті қайда?) (Қазақ елі 1996 4 қараша) және ауызекі әңгімелерде айтылып жүр. Бұған жауабымыз кезінде бұл тарихи мұра біршама зерттелген. 1982 жылы мамыр айында Мәдениет министрлігін де қарасты «Казпроектреставрация институтының тапсырмасымен Ташкентке арнайы барып, мавзолейді өлшеп, суретін түсіріп, ғылыми паспортын жасаған едік. (А. Тоқтабаев «Төле би мавзолейінің паспорты» А., 1982.) («Казпроектреставрация институтының архиві, «Ташкенттегі шатырлы мавзолей») (Білім және еңбек, 1988. № 12, Төле би гимараты) («Азамат», 1990. №3). Сол 1982 жылы маусым айында біз гимаратты ең алғаш зерттеген Орта Азия сәулет өнерінің ірі маманы Галина Анатолевна Пугаченковамен сөйлесіп, оның мән-жайын сұраған едік. Ол кісі: «Біріншіден, бұл ескерткіш көшпенділердікі екені даусыз. Орта Азиялық отырықшылық архитектура стиліне мүлдем ұқсамайды. Дала төсінде алыстан айғайлап көрінетін, бір камералы, күмбезі аспанмен астаып тұратын биікте, зәулім шатырлы мавзолейлерді көшпенділер ойлап тапқан. Мұндай мавзолейлер Орта Азияда XI ғасырларда пайда болады да (Айша бибі, Бабаджа-хатун, Манас күмбезі, т.б.), XV ғасырда жогалады, ал қазақ, қырғыздарда мұндай құрылыстар салу XIX-XX ғасырдың басына дейін жалғасқан» деді. Мен алдыма күмбезде кім жерленгенін анықтау жөнінде мақсат қоймаған едім. Әлі есімде, 1950 жылдары ескерткішті реставрация жасауға жоба дайындап жүргенде, Бесағаш жақтан қазақтың 2-3 ақсақалы келіп (аттарын жазып алғанмын, күнделігімде болуға тиіс) бұл жерде біздің бабамыз жерленген, атақты қолбасшы болған дегендері бар. Оны мен өз мақаламда жазғанмын. Әңгіме иесінің ол мақаласында мынандай жолдар бар. «...По другой народной версии Калдырғаш бий был казахским военнопольным, казахи неоднократно владели Ташкентом в XVI-XVII в, не исключена возможность, что для погребения их видного представителя был вторично использован полузабытый к этому времени мавзолей, архитектура которого своими формами была особенно близка к привычным надмогильными сооружениями пришедших из северо-туркес-

танских областей (из казахских степей - А.Т.) завоевателей (Пугаченкова Г.А. “Мавзолей Калдырғаш-бия”) (Известия АН Каз ССР, серия архитектурная. Вып. 2, 1950).

Қазіргі сәулет өнері теоретиктері гимарат XV ғасырда салынған, сондықтан XVIII ғасырда өмір кешкен Төле биге қатысты емес дейді. Жоғарыда айтқанымыздай, өткен замандардың архитектуралық пошымын қайталау қазақтарда ежелден бар. Мысалы: Сарыарқадағы Алаша хан мазарының формасын XIX ғасырдың ортасында салынған Дүзен Сандыбайұлының мавзолейі толық қайталайды. Ел аузындағы әңгімелерде құрылысшы Алаша хан мен Дүзеннің арасында бір адамды атпен шаптыртып қойып, қандай кірпіштің қалай қаланғанын айтқызып тұрған. Төле бидің 1756 жылы Ташкентте қайтыс болғанына ешқандай шүбә келтіруге болмайды, оған Ташкент, Бостандық ауданы қарияларының сөздері дәлел. Тұтас XVIII ғасырда Орта Азия мен Қазақстанның оңтүстігінде

ТӨЛЕ БИ ХАҚЫНДА АҢЫЗ ЕМЕС, ТАРИХИ ҚҰЖАТТАРДАҒЫ ДЕРЕКТЕР АРҚЫЛЫ СӨЙЛЕСЕК

қала құрылысы мен сәулет өнерінің құлдыраған кезі, мұндай құрылыс салына қоюы да қиын. Сол себепті қазақтың ң Хақназар заманынан келе жатқан мазарына Төле биді жерлеуі әбден ықтимал. «1920 жылдары бала кезімде. - деп еске алады Ташкент тұрғыны марқұм Тойбазар Аухауов, (Ташкент кезінде атақты Бұзау болыстың тұқымын, қазақтар атын атамай құрметпен “аухау”- деп айтатын болған - А.Т.) мазарда екі қабір болғанын көзім көрді”, - дейді.

Төленің неліктен “Қарлығаш” деп аталуы жөнінде аңыз көп, солардың ішіндегі айтуда тұрарлығы-Байболов Қазанқаптың Ғылым академиясы кітапханасының сирек қолжазбалар қорында сақталған “Төле би тарихы” дастаны. Аумалы-төкпелі заманда Ташкент маңайындағы қазақтар тұтқиылдан келген жаудан үрке көшкенде Төле би Акбұрқан жайлауында көшпей отырып қалады. Бір күні жоңғар қоңтайшысының жаушылары келіп, Төлеге «Сені хан көшсін деп жатыр», - дейді. Сонда Төле би айтыпты: “Ата-бабамыздың әдеті бойыша шаңыраққа ұя салған қарлығаш балапандарын ұшырғанша көшпей отыра береді. Мен ол салтты бұза алмаймын. Ханыңа солай айта бар” депті. Хабарды естіген хан ойланып: “Ойпырай-ай, ә, мынасы бір жақсы дәстүр екен, жарайды, тимей-ақ қойыңдар”, - десе керек.

Біздің ойымызша осы оқиға шын болғанға ұқсайды. 1723 жылы жоңғар шапқыншылары қазақ жерін түгел басып, қазақ хандығының астанасы - Түркістанды алып, қасиетті Қожа Ахмет Яссауидың көк күмбезінде Галдан-Цереннің ставкасы тұрғаны тарихтан мәлім. Енді қалың жау Ташкентке беттегенде күші бірнеше есе жаумен қарсыласудың мәнсіз екенін түсінген Төле би жоңғарлармен бітімге келіп, өзінің вассал екенін мойындайды. Сөйтіп Ташкентті қираудан, маңайын-

дағы елді қутын-сүргіннен аман алып қалады, тек алым-салық төлеп тұрады. Бұл орыс-қытай деректерінде бар тарихи шындық. Ал, Жаңағы «Қарлығаштың ұясын» мысалға келтіруі жоңғарлармен мәмілеге келудің бастамасы болған. Ежелден аң-құспен, белгілі бір заттармен түспалдап, ойының астарын ишаралап жеткізу оспақтап мәмілеге келу, бір оқиғаны баяндау көшпенділерде бар дәстүр. Мысалы: Геродот жазатын скифтердің Дарий патшаға жебе, құс, тышқанды жіберуін алайық.

«Егер сендер құс сияқты аспанға ұшып, тышқан сияқты жерге кіре алмасаңдар біз садақ оғымен атып өлтірміз. Атақты ел басқарған бидің ежелден келе жатқан ата салтымен «келісімге келейік, қан төкпейік» - деген ойын Қарлығаштың ұясы арқылы жеткізуі дипломатиялық шеберлік деп айтуда болады. «Ымды білген дымды да біледі» дегендей бұл ишараны қалмақ жағы да ұғып, сонау Шыңғысхан заманынан келе жатқан дәстүрмен алдымен Ташкент қаласын қиратпай, халықты қырмай, Төлені вассал етіп мойындатып алым-салық алып тұрған. Дәл осы оқиғадан кейін Төле бидің халық алдындағы абыройы өсіп, Қарлығаш аты қазақ-өзбекке аңыз болып тараған. Халық енді сүйікті биін «Қарлығаш би» деп атай бастаған.

маз оқып отырған жерінде опасыздықпен бауыздалып өлтірілді. Жолбарыс ханның сүйегі Қожа Ахмет Яссауи гимаратының ішіне жерленген, қабірінің басына архардың мүйізі қойылған. Жолбарыс ханның өлімі біраз тарихи зерттеулерде баяндалады, бірақ нақты жөндектің аты белгісіз болатын. Мұнда сол сұраққа жауап табылып тұр, яғни Қоқымның астыртын тапсырмасымен орындалғаны көрінеді. Төленің әйелі ташкенттік болғаны, онда оның үйі бары айтылды. Ал, ауызекі әңгімелерде Төленің Ташкентте екі үйі болған, біреуі Бесағашта, біреуі Қарақамыста (сол кездегі қаланың бөліктері — А.Т.). Сонымен қатар, Төле Ташкенттен бектіктен кеткенімен, бүкіл Ташкент атырабын билеп, қаладан алым-салық алып тұрғаны көрсетіледі. Мұның екі себебі бар еді дейді орыс көпестері, қаланы қалың қазақ қоршап алған, қаланың егістіктері мен ағаш дайындайтын жерлері бөрі қазақтың қолында деп жазады. Ең бастысы Төле би Шыршық өзенінің Ташкенттен, Қоқымнан қашқандарды сол жерге қоныстандырып, өзіне егін еккізген. Төле бидің құдіреті сонда, деп жазады саяхатшылар. Ол кез-келген уақытта каналдарды жауып, қаланы шөлірке-тіп, аштықта қалдыра алады.

«... Тюле бий, которого Кусек выжил из Ташкента, питает к своему врагу

большую ненависть. Он много раз «войною» наступал на Ташкент, убил нескольких родичей Кусека и замыслил убить самого пользуясь услугами Ташкентских сартов...

... Тюле бий не прочь и сейчас начать войну с Кусеком, но боится идти против Зюнгарского владельда Галдан Церена, которому подчинены теперь как Ташкент, так и Большая Киргизская Орда...».

Бұл фактіден біз Галдан-Церенің өзіндік еркін саясат ұстаған Төле биді биліктен тайдырып, өзінің қара басын ойлайтын Көсеубекпен ауыстырғаны көреміз. Сонымен, бұл құжатта Төле бидің жеті ағайынды екені, бір інісінің аты Абдулла, екі ер жеткен, билікке араласа бастаған балалары бар екені айтылады. Қорыта айтқанда бұл жолжазба Төле бидің тірі кезінде көргендердің қолымен жазылғандықтан данқты бабамыздың өмірі мен қызметін зерттеуге баға жетпес мұра болып табылады.

Төле бидің Ташкент билеушісінен кеткені 1740 жылдан бұрынырақ бір немесе әрі кеткенде екі жыл сияқты. Себебі, орыс көпестері Ташкентке келгенде Көсеубектің қаланы билегені үш жылдан асып жатқаны айтылады, яғни Ұлы жүздің ханы Жолбарыс Галдан-Церенге 1739 жылы қарсы шықса, Төле би де бейжай отыра алмаған. Сондықтан Галдан-Церен оңтүстік өлкесін ұстап тұра алмаса да. Ташкентті ұсынан шығармас үшін Төлені Көсеубекпен ауыстырған. Қытай деректері Әлібекұлы Төле би жасақтарының Ташкентті қоршап тұрғанын айтады. (Хафизова К.Ш. Китайская дипломатия в Центральной Азии (XIV-XIX в.в.) А., 1995. С.179). Бұл 1744-1745 жылдары Галдан-Церен өлген кезде болғанға ұқсайды. Соңынан орыс деректері, атап айтқанда Орынбор көпесінің приказчигі Төле бидің Ташкенттің толық билеушісі екенін, баласын Қытайға

аманатқа бергенін баяндайды. (бұл да сонда. 179-б.). Ал бұл оқиға 1750 жылдарға саяды.

Сөйтіп өмірінің соңғы жылдарында Төле би өзін Ташкенттің билеушісі екенін қытайға да, орысқа да таныта білді. Бұған халықаралық жағдайлар да әсер етті. Ең басты себебі 1845 жылы Галдан-Церен өлді. 1750 жылдары Абылай бастаған жасақтары жоңғарлардан елді толық тазартып, 1755 жылдары қазіргі Қытайдағы Шәуешек қамалын қоршағанын көреміз. Сондықтан да 1744 - 1745 жылдардан 1756 жылғы өмірінің ақырына дейін Төле би Ташкенттің билеушісі болды деп айта аламыз.

Ал, 1756 жылы Төле би қайтыс болғаннан кейін қазақтардың билігі Ташкентке жүре қоймаған, оны орыс деректері де растайды.

«...Во второй половине XVIII века киргиз-кайсаки (казахи А.Т.) потеряли власть над Ташкентом; султаны двинулись и ток ... попали в Семиреченскую область с ними пришла часть рода Канлы, остальные и поныне живут на своих старых местах, где-то в Ташкентском уезде...». (Материалы по обследованию туземного и русского сторожического хозяйства и землепользования в Семиреченской области СПб., 1913. т.2. Копальский уезд. С.62). Қазіргі Алматы, Талдықорған маңында тұратын қаңлы рулары сол заманда Ташкент жақтан көшіп келген. Бұл фактіні академик Әбдуәлі Қайдариді растады. Ал қаңлылардың негізгі бөлігі өлі күнге дейін Бостандық ауданында тұрып жатыр. Тағы бір ескертін жай Ташкент билеушілерінің барлығы да қазақ батырларына сүйенген. Төле бидің қарсыласы Көсеубек қазақтан шыққан Шүкір батырды арқа тұтқан. Тіпті Шүкір батырдың Көсеубекке қарсы астыртын сөз байласқандарды талқандап, оны өлімнен алып қалғаны сөз болады (Русский архив, 18888. Книга вторая. С.414). Төле биден кейінірек Ташкентті билеген Жүніс қожа да қазақ батырларына сүйенген «... з әскерлерін, сондай-ақ жігіттерін Жүніс қожа тек қазақтардан ғана сайлай алды. Бұған қаңлы, шапыншылы, сол сияқты бағыс және рамадан бөлімдерінің қазақтары енді. Жүніс қожа әскерлеріне мына адамдар басшылық етті... (әр рудан шыққан барлығы 24 батырдың есімдері айтылады А.Т.) (Ә.Диваев. Азиялық Ташкент қаласының пайда болуы жөнінде аңыз // Тарту.А., 1992. 216-217-беттер). Орыс пен қытай арасында тамаша мемлегерлік жүргізген Абылай хан өмірінің соңғы жылдары оңтүстік саясатын қайтадан бастады. 1773-1775 жылдары оңтүстікке бірнеше сәтті жорықтар жасады. Әулиеата бекінісін қалпына келтірді. Шымкент, Сайрам, Мерке, Ташкент қалаларына өз адамдарын қойды. Бұдан кейін Ташкент М.Тынышпаевтың жазуынша 1798 жылға дейін қазақтардың билігінде болған (М. Тынышпаев. Материалы к истории киргиз-казахского народа // Великие бедствия... А., 1992. С.66).

1741-1742 жылдары Төле би Көсеубекке ерегісіп, Шыршық өзенін Ташкентке бұратын жеріне екінші қала салып, жазда Шыршықтың бойын өрлеп көшіп-қонып жүрген. Шежірелерде Төле бидің жазғытұрым жайлауға шыққанда Шыршық өзенінің жағасындағы үлкен алып бөйтеректің жанында киіз үйін тігіп отыратыны, бөйтеректің астына жүздеген адам еркін сыйып қымыз ішетіні өңгіме болады. Бірде бидің жылқысын жау қуып ала жөнеліпті. Ел: "Енді не істейміз", деп аңтарылып тұрғанда: "Ана шынардың

түбінде байлаулы тұрған қасқа айғырды қыл бұрау салып шыңғыртындар, сонда жылқы өзі-ақ қайтады", депті би. Жігіттер аяғы тасырқап табынға ілесе алмай қалған қасқа айғырды қыл арқан салып шыңғыртады. Қасқа айғырдың арқыраған ащы даусын естісімен, Қаржантаудан асып бара жатқан қалың жылқы нөпір болып қайта кері шауыпты. Ал, ұрылар жылқы тұяғының астында тапталып өлген көрінеді (Т. мірбеков. Бостандық ауданы қазақтарының шежіресі, 1960 ж. тапсырылған) (Ш.Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының шежіре қоры).

Осы өңгіме бізді өте қызықтырды. Төле бидің бөйтерегі әлі күнге дейін бар ма екен деп Шыршық өзенін жоғары өрлей елден сұрастыра келе, өзеннің жоғары ағысындағы, Шарбақ ФЭС-нің тұсындағы алып шынар ағашына тоқтадық. Себебі шежіреде "бөйтерек" деп атағанымен, Төленің сөзінде "шынар" деп айтылады. Сонымен бірге, қазақта кез-келген дара тұрған, көп жасаған ағашты түріне қарамай "бөйтерек" деп поэтикалық атаумен бейнелеу қалыптасқан, бұл сонау түркі-моңғол заманынан қалыптасқан ағашқа табыну, ағаштың культін көрсетеді. Мысалы, қазіргі Астананы Президенттің жобасымен жасаған "Бөйтерексіз" елестету қиын ғой. "Қозы-Көрпеш-Баян-Сұлу" жырындағы Шоқтеректі алайық, шын мәнінде дара тұрған көп жасаған көрі ағаштардың саясында көшпенділер жаздың аптап ыстығында дем алған, жауын-шашыннан қорғанған, сол себепті қадірлеп-қасиеттеген.

1872 жылы Ташкент генерал-губернаторы фон Кауфман Петербург пен Мәскеуден келген ұлы князьдар мен генералдар бастаған күзден астам адамды Шыршық өзенінің жағасындағы өйдік шынар ағашының саясында банкет жасап қарсы алды деп жазылған "Түркістан ведомствосы" газетінде. Қаланың сән-салтанатты сарайларын көріп жүрген қонақтарға Кауфман өзінше ерекше экзотика көрсеткен ғой. Осы ақпардан кейін бұл шынар ағашының Төле бидің бөйтерегі екеніне күмәніміз болмады. Төле бидің заманында жүздеген адам қымыз ішетін, Кауфманның заманында жүздеген адам банкетке отыратын бұл маңда мұндай ағаш жоқ. (А. Тоқтабай, "600 жыл жасаған шынар") ("Аңызға айналған жерлер" А." Аруна" 2002. 8-9 беттер).

Төле биге байланысты жер аттарының және аңыз-өңгімелердің көмескі тартып, ұмытыла бастауы аумалы-төкпелі заман болды, бұрын қазақ-өзбек деп бөлінбей тек мұсылманбыз деп жүретін халықтар жеке мемлекет болды, ол мемлекетте Төле би насихатталмады.

Төле би мавзолейін "Қарлығаш би" деп неге аталды десек, фольклоршы В.Я. Пропптың мына сөздері еске түседі. Халықтың жадында оқиғаның барлық мән-жайы сақталмайды, халықтың санасына ерекше әсер еткен эпизодтар, белгілер, штрихтар қалады. Қазақ даласында халықтың атауымен аталған ескерткіштерді көптеп кездестіруге болады. Мысалы: Қызылорда облысындағы Іңкәрдариядағы Баршын қыз мазарын халық - Сырлығам, Сарыарқадағы Төлек мазарын - Сұлутам, Тараздағы Дәуітбек мазарын Тектұрмас (сыңғырлаған күйдірілген кірпіштен қаланған, биік төбенің басында акустикасы жоғары болған, желмен гүлдеп тек тұрмай дыбыс шығарып тұрған), орта ғасырдағы түркі билеушілерінің сарай-замогын -

Ақыртас (колонналардың басына кигізілетін тас біліктер, жем салатын ақырға ұқсас), Шығыс Қазақстан облысы, Зайсан ауданындағы Ноғайбай бидің бейітін - Дөңгелек бейіт, Сегізбай бидің бейітін - Шошақ бейіт, Сарыарқадағы сұлтан Ахмет ханның мазарын - Алашахан (қазақта Алаша хан деген хан болмаған, Сұлтан Ахметхан қалмақтарды жеңіп, малын, жанын алғандықтан Алаш, Алаша хан деп атаған, екінші версия бойынша мазардың сыртындары алашаға ұқсас ою-өрнекке байланысты делініп жүр). Демек, көп ескерткіштерде халықтың фантазиясына байланысты жанама, екінші аты болған.

1982 жылы Төле би мавзолейі жайында мәселе көтерілгенде академик Әлкей Марғұлан өзінің досы М.Е. Массонға жазған хатында былай дейді: «..К ним в частности относятся старинные мавзолеи, где хранятся останки выдающихся деятелей Казахстана. Ими особенно отличаются древние пантеоны Ташкента. Академик В.Бартольд отмечает, что Ташкент и многие города Средней и Нижней Сырдарьи на протяжении значительного времени находились во владении Казахского Ханства (Бартольд. Т.В. С. 220). По описаниям Дженкинсона Ташкентом владел казахский хан Хакназар, сын Касым хана и его потомки, мудрейшим бием Хакназара и его сыновей был Калдыргаш би. В XVI веке важнейшую роль в Ташкенте сыграл казахский Турсун хан с катаганами, в XVIII веке знаменитый би Тауке хана Төле би один из создателей казахского кодекса "Жеты жаргы". Остатки мавзолея Төле бия находятся пантеоне Шайхантаур. Старые ташкентские жители (узбеки, казахи) это хорошо знают, было бы замечательно, если вы написали небольшую заметку о Төле бий для публикации в казахстанской печати. С глубоким уважением А.Х. Марғұлан. 20 апреля 1982 (збекстан Республикасының мемлекеттік архиві. Ф 2773. Оп. 1, дело №741. 17-18 беттер). Енді осы хатқа М.Е. Массонның жауабы болуы тиіс, оны А. Марғұланнның архивінен қараса табылып қалуы мүмкін.

1985 жылы майдың аяғында Ташкентке барғанымызда, мавзолейдің шырақшысы Д.А. Қонаев сол кездегі збекстан Республикасының бірінші хатшысы Усманходжаевпен бірге келіп Төле биге төу етіп кетті деген. ҚР Президенті 1995 жылы 20 мамырдағы збекстан күндерінің Қазақстандағы ашылуына орай барған сапарында кілем сыйға тартып, ескерткішті түбегейлі зерттеу қажеттігін ескерткен екен. Президент Ислам Каримов өзінің бір сөзінде Төле биге жоғары баға бере отырып, былай деген еді: ...Истинным провидцем был Тулабий, которого вы, наши казахские братья, называете еще и Карлыгаш бием, который призывал переселившихся на узбекские земли казахов жить в мире и дружбе с узбеками, соблюдать законы узбеков.

Последняя воля Тула-бия была такова: он завещал себя похоронить в Ташкентской святыне Шейхантахур, сделав тем самым нашу столицу местом паломничества и для узбеков, и для наших казахских братьев..." (И. Каримов. Родина священна для каждого. Ташкент: "Узбекистон", 1995. С.258.).

Төле би өмірі мен қызметіне қатысты деректерді Мәскеу, Санкт-Петербург, Ташкент қалаларына арнайы барып зерттеу қажет.

Ахмет ТОҚТАБАЙ,

«Егемен Қазақстан» газеті, №31, 2003 ж.

ХАБАРЛАНДЫРУ

ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі Су ресурстары комитетінің "Қазсушар" РМҚ "Түркістан облысы Шардар ауданының бұру желілерімен 210 бірліктік дренаж ұңғымаларын қалпына келтіру" жұмыс жобасына Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚБ) бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. "(1, 2 және 3 кезек). Тыңдаулар Түркістан облысы, Шардар ауданы мына мекен-жайлар мен уақыт бойынша өтеді: 1.8 желтоқсан 2022 ж. 12:00 Қ.Тұрысбекова а.о., а.Шардара., көш. Карабеков.С, 28. 2. 8 желтоқсан 2022 ж. 13:00 Ұзыната а.о., а.Ұзыната, Ынтымак көшесі 2. 3. 8 желтоқсан 2022 ж. 14:00 Ақшөгенгелді а.о., а.Ақалтын, Орталық көш.№ 4. Мәд.үйі. 4. 8 желтоқсан 2022 ж. 15:00 Достық а.о., а.Достық, Қазыбек би көшесі № 2.Мәд.үйі. 5. 8 желтоқсан 2022 ж. 16:00 Сүткент а.о., а.Сүткент, А. Токсанбаева көшесі 2 А. 6. 9 желтоқсан 2022 ж. 10:00 Көксу а.о., а.Көксу., Қ.Сатбаев көшесі 18А. 7. 9 желтоқсан 2022ж. 12:00 Целинный а.о., а.Казахстан. Кисабеков көшесі 6А. 8. 9 желтоқсан 2022 ж. 14:00Коссейит а.о., а.Коссейит. Д. Қонаев көшесі 50. 9. 9 желтоқсан 2022 ж. 16:00 Қызылқум а.о., а.Қызылқум. А. Молдагулова көшесі 2. Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы орган және байланыс деректері - "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ а.shymbekova@ontustik.gov.kz .Немірі : 8725-33-5-98-49. Жоба бойынша құжаттама, ескертулер мен ұсыныстар қабылданатын сайт https://ecorportal.kz / сондай-ақ Ресми сайтhttps://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru. Қоғам өкілдері жобаның қағаз түріндегі материалдарымен таныса алатын орынның мекенжайы-Шымкент қаласы, Байтұрсыннов көшесі 20 б. Жобаға тапсырыс беруші қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі Су ресурстары комитетінің "Қазсушар" РМҚ-Нұр-сұлтан қаласы, "Есіл" ауданы, Мәңгілік даңғылы Ел, 8 БСН 110740000364 БСК HSBKZKXK ЖСК KZ426010111000091923 "Қазақстан Халық Банкі" АҚ (пошталық) мекенжайы: kaz_vodhoz@mail.ru.Немірі: 87753269848 Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және контактілік деректері: "Каз Гранд Эко Проект" ЖШС, тел. 8 (775)3245005 Шымкент қаласы Байтұрсыннов көшесі 20 б. БСН 111040001588 шот немірі: KZ088562203116394302 (KZT) Банк: "Банк ЦентрКредит" АҚ Банктің БСК: KСJBKZKXK Қосымша ақпаратты алуға болады: 8775-779-95-21 sholpik@mail.ru

ОБЪЯВЛЕНИЕ

РГП «Казводхоз» Комитета по Водным Ресурсам Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК, проводит общественные слушания по разделу охраны окружающей среды (РООС) на рабочий проект «Восстановление скважин вертикального дренажа в количестве 210 единиц с отводящими сетями в Шардаринском районе Туркестанской области, (1, 2, 3 очереди)». Слушания состоятся в Туркестанской области Шардаринского района по адресам и времени: 1.8 декабря 2022 г. 12:00. с.о.Кауысбека Тұрысбекова., с.Чардара., ул.С.Карабеков, 28 2. 8 декабря 2022 г. 13:00 Ұзынатынский с.о., с.Узыната, ул.Ынтымак д 2 3. 8 декабря 2022 г. 14:00 Ақшөгенгелдинский с.о.с.Ақалтын ул.Орталық4.Дом культ. 4. 8 декабря 2022 г. 15:00 Достыковский с.о.,с.Достық, ул.Казыбек би 2. Дом культуры. 5. 8 декабря 2022 г. 16:00 Сюткентский с.о.,с.Сюткент,ул.А. Токсанбаева2А Дом культ. 6. 9 декабря 2022 г. 10:00 Коксукий с.о., с.Коксу., ул.Қ.Сатпаева, д 18А 7. 9 декабря 2022 г. 12:00 Целинный с.о., с.Казахстан,ул. Кисабеков, д. 6А 8. 9 декабря 2022 года 14:00 Коссейитский с.о., с.Коссейит. ул.Д.Конаева, д. 50 9. 9 декабря 2022 года 16:00 Кызылқумский с.о., с.Кызылқум, ул.А.Молдагулова д.2 Местный исполнительный орган ответственный за организацию общественных слушаний и контактные данные лица – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» а.shymbekova@ontustik.gov.kz Тел: 8725-33-5-98-49. Замечания и предложения принимаются на сайте https://ecorportal.kz/ так же на официальном сайте https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru. Документация по проекту размещена на https://ecorportal.kz/ . Адрес места, где представители общественности могут ознакомиться с материалами проекта в бумажном виде –город Шымкент Ул.Байтұрсыннова 20 б. Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности: РГП «Казводхоз» Комитета по Водным Ресурсам Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК – Нұр-Сұлтан, район "Есіл", Проспект Мангилик Ел, 8 БИН 110740000364БИК HSBKZKXHIK KZ426010111000091923 АО "Народный Банк Казахстана" (почтовый) адрес: kaz_vodhoz@mail.ru.Тел:87753269848. Наименование и кантактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел. 8(775)3245005 город Шымкент ул.Байтұрсыннова 20 б. БИН 111040001588 Номер счета: KZ088562203116394302 (KZT) Банк: АО «Банк ЦентрКредит» БИК Банка: KСJBKZKXK. Дополнительную информацию можно получить по: 8775-779-95-21 sholpik@mail.ru

АЙҒАҚ МЕДИА

Газет ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінде, Ақпарат және мұрағат коми-тетінде 2010 жылдың 5 қаңтарда есепке қойылып, №10617-Г тіркеу куәлігі берілген.

Құрылтайшысы және меншік иесі «Айғақ»Медиа» ЖШС

Ұлжан ҚАСЫМЖАНҚЫЗЫ НАУШАБАЕВА - Бас редактор

Сейсенбай АХМЕТ - журналист

РЕДАКЦИЯНЫҢ МЕКЕНЖАЙЫ:

160000, Шымкент қаласы, Ф. Ляев көшесі, 29.

E-mail: aigak@mail.ru www.aigak.kz

Жандос САҒЫНДЫҚОВ - Безендіруші

Ақнұр ӘМЗЕЕВА - Жарнама

Қайрош АЙПЕШОВ - Тарату бөлімі

А Мекенділік жариялау

жасы тегінен

Журналистер: 8 (7252) 30-10-86,

Жарнама бөлімі тел: 8 (7252) 21-34-30,

Қаржы бөлімі тел: 8 (7252) 21-06-34 Факс: 30-07-25

Газетті тарату және жеткізу қызметі: 8 747 088 05 97

Газет тарайтын облыстар мен қалалар:

Нұр-Сұлтан, Ақмола, Алматы, Атырау, Ақтөбе, Ақтау, Ақсай, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Түркістан облысы, Жамбыл, Қызылорда, Қостанай, Көкшетау, Семей, Павлодар, Талдықорған, Қарағанды, Төмжіртү, Шымкент.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, «Айғақ» Баспа үйі» ЖШС-нің баспаханасында басылды.

Шымкент қаласы, Ф.Ляев көшесі, 29.

Жазылу

индексі

65836

16+

Тансырмас: № 88

Таралымы: 5070

Немірдің кезекші редакторы - Ақнұр ӘМЗЕЕВА

Редакция авторлар мақаласы мен көзқарасына, жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автор қолжазбасы өңделмейді және кері қайтарылмайды. Келемі үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды. «Айғақ» жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.

Открылось наследство

***Умерла Бекмуханбетова Райхан Самбековна. Дата смерти.20.07.2021г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Атеновой Э.М. г.Шымкент ул.Иляева 4-44. тел. 8-775-837-39-67.

*** Умерла Оразбаева Мариа. Дата смерти. 15.04.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Дуйсековой Т.Е. г.Шымкент тел.8-702-480-80-86.

*** Умер Курманбаев Шатарбек.Дата смерти. 11.06.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Джанизаковой Н.Р. г.Шымкент ул.Желтоқсан 7 тел.8-707-801-82-83.

*** Умерла Умирбекова Жумагуль Умирбековна. Дата смерти.30.08.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Имановой Г.А. г.Шымкент 3 мкр. дом 3 В. тел.8-701-729-25-41.

*** Умер Эрметов Шавкат Хадиматович.Дата смерти. 19.08.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Танбергеновой Р. г.Шымкент мкр.Нурсат 39/3 тел.8-705-354-34-88.

***Умер Алтыбаев Дуйсенбек Зыпаевич.Дата смерти 20.06.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Карабаевой Р.К. г.Шымкент мкр.Кайтап ул.Тулеметова 35. тел. 8-701-741-27-45.

***Умер Иванов Геннадий Васильевич.Дата смерти. 11.05.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Рашитовой В.В. г.Шымкент ул Гагарина 54. тел.8-701-340-92-97.

***Умерла Спинул Любовь Александровна.Дата смерти23.07.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Рашитовой В.В. г.Шымкент ул Гагарина 54. тел.8-701-340-92-97.

*** Умерла Стерликова Елена Александровна.Дата смерти.05.08.2014г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Оспановой Г.Д. г.Шымкент ул Уалиханова 184. тел.8-707-499-46-76.

*** Умер Кариев Абукаир Толысбаевич.Дата смерти 02.08.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Усмановой А.А. г.Шымкент ул.Иляева 17. тел.8-776-359-59-14.

*** Умер Айткулов Кулажан Маханович.Дата смерти. 24.08.2022г. Всех нас-

ледников просим объявиться и обратиться к нотариусу Оспановой Г.Д. г.Шымкент ул.Уалиханова 184. тел.8-707-499-46-76.

*** Умер Шынтаев Озарбай Орынбаевич.Дата смерти. 09.07.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул Мадели кожа 1 Г. ЦОН, тел. 8-705-682-20-75.

*** Умер Максудов Борис Максудович.Дата смерти 05.04.2016г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г.ЦОН. тел.8-705-682-20-75.

*** Умерла Даутова Улзипа Шамратовна.Дата смерти. 07.05.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Дуйсебековой Ф.А. г.Шымкент ул.Елшибек батыра 88. тел. 8-702-146-22-74.

*** Умер Ким Ок-Сун.Дата смерти.12.07.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Досимбекову С.А. г.Шымкент ул.Бейбитшилик 24 А. кв.35. тел.8-701-270-72-55.

*** Умер Болтисов Александр Юрьевич.Дата смерти. 18.04.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Салибековой А.Т. г.Шымкент 18 мкр. ул Рыскулова 30/2тел.8-701-777-24-86.

*** Умерла Бутко Екатерина Даниловна.Дата смерти. 03.04.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Кемеловой А.С. г.Шымкент ул.Рыскулова 5/5тел.8-701-716-27-81.

*** Умер Абасов Турсун.Дата смерти.24.09.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Карабаевой Р.К. г.Шымкент ул.Тулеметова 35. тел.8-701-741-27-45.

*** Умерла Смагулова Искра. Дата смерти. 02.08.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Бабаевой Л.К.г.Шымкент ул Желтоқсан 20.Б. каб.111. тел.8-701-721-43-83.

***Умерла Дуйсенова Динара Муратбековна.Дата смерти. 23.05.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Тулепова Н.А. г.Шымкент Тамерлановское шоссе 54. тел.8-701-176-14-39.

*** Умер Ережепов Бахит Байзакович.Дата смерти. 21.09.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35.тел.8-705-848-58-50.

***Умер Бижанов Шындаулетбек Оралбекович. Дата смерти.22.09.2021г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. ЦОН, тел.8-705-682-20-75.

*** Умер Ирисметов Исраил. Дата смерти. 10.07.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул Мадели кожа 1 Г. ЦОН. тел.8-705-682-20-75.

*** Умерла Садуакасова Нурсулу Тиллабаевна.Дата смерти.12.04.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Кенжебековой А.М. г.Шымкент пр.Республики 20/24. тел.8-701-550-0989.

*** Умерла Курманаева Гулнара Алимжановна. Дата смерти.23.03.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Мешитбаевой З.Д. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г.ЦОН. тел.8-771-383-43-47.

***Умер Каюмов Адилбек Нурмышевич.Дата смерти.19.07.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Мешитбаевой З.Д. г.Шымкент ул Мадели кожа 1 Г. ЦОН. тел.8-771-383-43-47.

*** Умер Набиев Касым Казимович.Дата смерти 10.09.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Боранбековой С.С. г.Шымкент Тамерлановское шоссе 43. Б./1. тел.8-775-969-40-66.

*** Умер Мамшетов Жасулан Лесбекулы.Дата смерти.05.10.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Оспановой Г.Д. г.Шымкент ул Уалиханова 18/4. тел.8-707-499-46-76.

*** Умер Мухамедов Халимула Исламович.Дата смерти.03.10.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Нурмаханову З.Ш. г.Шымкент ул Калдаякова 8-7. тел.8-705-271-29-06.

*** Умер Щербак Валерий Николаевич.Дата смерти. 25.08.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Исабековой Д.Д. г.Шымкент 15 мкр. ул.Шаяхметова 7. тел.8-702-311-08-88.

*** Умер Турдалиев Канат Тайболулы.Дата смерти. 04.10.2022г. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Даулетовой А.М. г.Шымкент мкр Отырар 59-67. тел.8-701-631-95-32.

ХАБАРЛАНДЫРУ

"Созак ауданы әкімдігінің құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі"ММ. "Түркістан облысы Созак ауданы Таукент кентінде Беккери шұңқырын салу"жұмыс жобаларына Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (РҚББ) бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдау 2022 жылғы 13 желтоқсан күні сағат 12:00-де Түркістан облысы, Созак ауданы, Таукент кенті, Таукент кенті, 45 кв 1А үй мекенжайы мен уақыты бойынша өтеді. Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы органдарының байланыс деректері - "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ Тел: 8725-33-5-98-49 . Ескертулер мен ұсыныстар қабылданатын жергілікті атқарушы органның электрондық пошта мекенжайы <https://ecoportal.kz/> сондай-ақ Ресми сайт <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru>. жоба бойынша құжаттама <https://ecoportal.kz/> сайтында . Жұртшылық өкілдері жоба материалдарымен қағаз түрінде таныса алатын орынның мекенжайы –Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі, 20 б.Жоспарланған қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері:"Созак ауданы әкімдігінің құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі" ММ, Түркістан облысы, Созак ауданы, Шолаққорған ауылы, Жібек ЖОЛЫ, 16.БСН 140940022803, ,cozak-stroy@mail.ru,sholpik@mail.ru.Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және кантактілік деректері: "Каз Гранд Эко Проект" ЖШС, тел, 8(775)3245005 Шымкент қаласы Байтұрсынов көшесі 20 б. БСН 111040001588 шот нөмірі: Kz088562203116394302 (KZT) Банк: "Банк ЦентрКредит" АҚ Банктің БСК: КСJBKZKX .Қосымша ақпаратты 8-725-464-20-49 арқылы алуға болады askar.albai@mail.ru.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ГУ «Отдел строительства, архитектуры и градостроительства акимата Созакского района» проводит общественные слушания по разделу охраны окружающей среды на рабочий проект : « Строительство ямы Беккери в поселке Таукент, Созакского района Туркестанской области». Слушания состоятся 13 декабря 2022 года 12:00 в Туркестанская область, Сузакский район, п. Таукент, П. Таукент, д 45 кв 1а. Местный исполнительный орган ответственный за организацию общественных слушаний и контактные данные лица – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области»Тел: 8725-33-5-98-49 . Адрес электронной почты местного исполнительного органа, где принимаются замечания и предложения <https://ecoportal.kz/> так же официальный сайт <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru>, Документация по проекту размещена на <https://ecoportal.kz/> .Адрес места, где представители общественности могут ознакомиться с материалами проекта в бумажном виде –город Шымкент Ул.Байтұрсынова 20 б.Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности:ГУ «Отдел строительства, архитектуры и градостроительства акиматаСозакского района», Туркестанская область, Сузакский район, с.Шолаққорған, ЖИБЕК ЖОЛЫ, 16.БИН 140940022803,cozak-stroy@mail.ru, sholpik@mail.ru.Наименование и кантактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел, 8(775)3245005 город Шымкент ул.Байтұрсынова 20 б. БИН 111040001588Номер счета:KZ088562203116394302 (KZT)Банк: АО «Банк ЦентрКредит» БИК банка: КСJBKZKX .Дополнительную информацию можно получить по: 8-725-464-20-49 askar.albai@mail.ru.

Объявления

"Aurum Mining" ЖШС " Түркістан облысындағы қатты пайдалы қазбалар К-42-17-(106-5г-10) бір блогының учаскесінде барлау жоспары" жұмыс жобасына Қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдаулар 2022 жылы 07 желтоқсан 14:00 Кентау қ., Карнак а/о, Шаштөбе к-сі, 125. Шаштөбе Мектебі мекен-жайында өтеді Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы орган және байланыс деректері - "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ Тел: 8725-33-5-98-49 . Ескертулер мен ұсыныстар қабылданатын жергілікті атқарушы органның электрондық пошта мекенжайы <https://ecoportal.kz/> сондай-ақ Ресми сайт <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru>. жоба бойынша құжаттама <https://ecoportal.kz/> . Жұртшылық өкілдері жоба материалдарымен қағаз түрінде таныса алатын орынның мекенжайы: Шымкент қаласы Байтұрсынов көшесі 20 б. Жоспарланған қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: "Aurum Mining" ЖШС, БСН: 190540007755, жетекшісі: Әбдірахманов Азатбек Беглашулы, заңды мекенжайы: Нұр-сұлтан қаласы, аудан, Амангелді иманов көшесі, 41 үй.231 пәтер, Тел :+77000254120, a.moldabekova84@mail.ru . Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және кантактілік деректері: "Каз Гранд Эко Проект" ЖШС, тел, 8(775)3245005 Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі 20 б. БСН 111040001588 Банк: "Банк ЦентрКредит" АҚ Банктің БСК: КСJBKZKX. Қосымша ақпаратты мына сілтеме арқылы алуға болады: +77716780878 , sholpik@mail.ru

Хабарлама

ТОО «Aurum Mining» проводит общественные слушания по разделу охраны окружающей среды (РООС) на рабочий проект «План разведки на участке одного блока К-42-17-(106-5г-10) твердых полезных ископаемых (ТПИ) в Туркестанской области». Слушания состоятся 07 декабря 2022 года 14:00 в г.Кентау, Карнак/о, ул. Шаштөбе 125. Школа Шаштөбе. Местный исполнительный орган ответственный за организацию общественных слушаний и контактные данные лица –ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области»Тел: 8725-33-5-98-49 . Адрес электронной почты местного исполнительного органа, где принимаются замечания и предложения <https://ecoportal.kz/> так же официальный сайт <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru>, Документация по проекту размещена на <https://ecoportal.kz/> .Адрес места, где представители общественности могут ознакомиться с материалами проекта в бумажном виде –город Шымкент Ул.Байтұрсынова 20 б.Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности:ТОО «Aurum Mining», БИН:190540007755, Руководитель : АбдрахмановАзатбекБеглашулы,Юридический адрес: г.Нур-Султан, район, улица Амангелді иманов, дом 41, КВ. 231,Тел : +77000254120,a.moldabekova84@mail.ru .Наименование и кантактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел, 8(775)3245005 город Шымкент ул.Байтұрсынова 20 б. БИН 111040001588 Банк: АО «Банк ЦентрКредит» БИК банка: КСJBKZKX. Дополнительную информацию можно получить по: +77716780878 , sholpik@mail.ru